

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014 – 2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petra Gižynski

**Vězeňská služba České republiky a pracovní aktivity ve
výkonu trestu**

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Aleš Zpěvák

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED FULL-TIME STUDIES

2014 – 2015

BACHELOR THESIS

Petra Gižynski

**The Prison Service of the Czech Republic and work activities
in prison**

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

JUDr. Aleš Zpěvák

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Žatci dne 28. února 2015

Petra Gižynski

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce panu JUDr. Aleši Zpěvákovi za odborné vedení, vstřícný přístup, podnětné připomínky a konzultace, které mi během vypracování mé bakalářské práce poskytl a jež pro mne byly velkým přínosem.

Anotace

Bakalářská práce se v teoretické části zabývá historií vězeňství, základními pojmy týkající se VS ČR, Vězeňskou službou České republiky současnosti, zejména práce popisuje zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody. Praktická část se konkrétně věnuje zaměstnáváním a vzděláváním Věznice Nové Sedlo, která si udržuje procento zaměstnanosti v průměru 62 %. Na základě vnitřní studie a vyhodnocení osobního dotazníku je zjištěno vzdělání, pracovní zkušenosti a pohled na zaměstnávání ve výkonu trestu odnětí svobody.

Klíčová slova

Vězeňství, věznění, penologie, Vězeňská služba ČR a její cíle, typy věznic, zařízení VS ČR, diferenciací, penologie, probace, mediace, alternativní trest, resocializační program, prizonizace, práva a povinnosti odsouzených, amnestie, programy zacházení, zaměstnávání odsouzených, vzdělávání odsouzených, pracovní aktivity, extramurální aktivity.

Annotation

The theoretical part of bachelor work deals with history of the prison, the basic terms of prison, The Prison Services of the Czech Republic currently, this work describes the employment of convicts in prison. In practical part describes the employment and education of prisoners in Prison Nové Sedlo, this prison has an employment rate of 62% on average. According to internal study and evaluation of the personal questionnaire is found to education, work experience and view of employment in prison.

Key words

Prison systém, imprisonment, penology, prison service of the Czech Republic and its aims, types of prisons, the prison facilities, differentiation, penology, probation, mediation, an antelnative penalty, resocialization program, prisonisation, rights and duties prisoners, amnesty, treatment programs, employment of convicts, education fo convicts, work activities, extramural activities.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VĚZEŇSTVÍ	11
1.1 Historie vězeňství	11
1.1.1 Období starověku	11
1.1.2 Období středověku	11
1.1.3 Rok 1918	12
1.1.4 Rok 1945 – 1989	12
1.1.5 Vývoj vězeňství po 17. listopadu 1989.....	14
1.2 Základní pojmy	14
1.3 Vězeňská služba České republiky.....	18
1.3.1 Cíle a poslání.....	18
1.3.2 Typy věznic.....	19
1.3.3 Instituce VS ČR	22
1.3.4 Evropská vězeňská pravidla.....	24
1.3.5 Práva a povinnosti odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody.....	25
1.3.6 Nepříjemné události ve VS ČR.....	26
1.3.7 Amnestie	27
1.3.8 Ekonomika ve VS ČR.....	29

2 VZDĚLÁVÁNÍ A ZAMĚSTNÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH	32
2.1 Výchova a vzdělání.....	32
2.1.1 Zacházení s vězněnými osobami.....	32
2.1.2 Vzdělávání odsouzených.....	36
2.1.3 Zařazení odsouzeného do zaměstnání.....	37
PRAKTICKÁ ČÁST	46
3 PRACOVNÍ AKTIVITY VĚZNICE NOVÉ SEDLO.....	46
3.1 Charakteristika Věznice Nové Sedlo	46
3.2 Zaměstnávání odsouzených ve Věznici Nové Sedlo	47
3.3 Středisko hospodářské činnosti Věznice Nové Sedlo	50
3.4 Průzkum odsouzených ve Věznici Nové Sedlo	52
ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	56
SEZNAM ZKRATEK	60
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	61
SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Bakalářská práce pojednává o Vězeňské službě České republiky a pracovních aktivitách odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody. Dané téma je mi velmi blízké, protože v odvětví vězeňství pracuji téměř tři roky. Bakalářská práce se dělí na teoretickou a praktickou část. Na úvod teoretické části Vás seznámím s historií vězeňství, jeho průběh v období starověku, středověku, za první i druhé světové války, v době revolučního hnutí až po současný fungující vězeňský systém. V následující části popisují typy věznic, ústavů a zařízení Vězeňské služby nacházející se v České republice, cíle a poslání, které Vězeňská služba v ČR naplňuje. Dále se zabývám základními pojmy týkajícími se Vězeňské služby ČR, které jsou nedílnou součástí. Je důležité také zmínit existující práva a povinnosti odsouzených ve výkonu trestu a obviněných ve výkonu vazby. Nastíním průběh amnestie z ledna roku 2013, která proběhla bez větších komplikací, ale s nepatřičnými následky. Dalším teoretickým tématem bakalářské práce je vzdělávání a zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, kteří si mohou v období trestu dokončit základní, střední či vysokoškolské vzdělání, účastnit se různých vzdělávacích či rekvalifikačních kurzů nebo volnočasových aktivit v rámci terapie, vykonávat pomocné práce uvnitř věznice či pracovní povinnosti u cizích podnikatelských subjektů. Těmito aktivitami nejen naplňují svůj volný čas ve výkonu trestu, ale především tím mohou výrazně snížit délku svého trestu. Zacházení s vězněnými osobami se od roku 1989 výrazně změnil. Objevuje se tendence přecházet ke kratším trestům a domácímu vězení. Cílem těchto opatření je redukce počtu vězněných osob, avšak z praktického hlediska je nutné konstatovat, že se mýjí s původním cílem těchto opatření. K výraznému poklesu počtu vězněných osob došlo po vyhlášení amnestie v roce 2013. V současné době se již naplňují předpovědi odborníků a věznice jsou opět naplněné a kriminalita neustále roste. Myšlenka domácího vězení je jistě možnou cestou uloženého trestu, hlavně v případě osob, které jsou trestány poprvé, avšak bez řádného dohledu ze strany Probační a mediační služby, sociálních pracovníků, je to cesta slepá a většina odsouzených, kterým je tento druh trestu uložen, jej řádně nevykoná a opět skončí ve Výkonu trestu odnětí svobody. Praktická část je zaměřena na výkon pracovní

činnosti vězňů Věznice Nové Sedlo. Je zde vymezen rozbor vzdělání a pracovních zkušeností odsouzených ve výkonu trestu ve Věznici Nové Sedlo.

Cílem bakalářské práce je vymežit základní informace a pojmy týkající se Vězeňské služby České republiky a částečně přispět k pochopení fungování vězeňského systému, který je ovšem pro každou věznici specifický.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VĚZEŇSTVÍ

1.1 Historie vězeňství

1.1.1 Období starověku

V dějinách lidstva bylo provozováno mnoho druhů trestů, které byly velice kruté. Většina trestů byla považována jako msta nebo odstrašení, až o několik let později byly chápány jako metoda napravení zločince. Trest odnětí svobody se vztahoval jen na odsouzené, kteří čekali na smrt. Jedny z prvních vězení byly římské organizace, které sloužily jako hladomorny, a dále vězeňská zařízení sloužící na převýchovu křesťanů. O zrušení trestu smrti se poprvé zabývala OSN v roce 1949 a v roce 1985 bylo členským i ostatním zemím navrženo, aby přestaly trest smrti právně i fakticky používat.¹

V tomto období se nachází nejen trest smrti, ale také tresty mrzačící či majetkové. Trest smrti se používal dle úrovně závažnosti spáchaného činu. Mrzačící tresty se používaly například při pomluvě, a to vyříznutím jazyka. Trest odnětí svobody nebyl v tomto období uplatňován.

Z období římské říše jsou zmínky o otroctví pro dluhy (odsouzený se stal státním otrokem v dolech nebo musel vykonávat jiné veřejné práce) či výkon trestu smrti hladem.

1.1.2 Období středověku

Ve 12. a 13. století se stále v Čechách vyskytují tresty smrti, mrzačící tresty, peněžitý trest, plen či ztráta cti. V 16. století se začíná stále více uplatňovat trest vězení a členil se na církevní, hradní, vojenské, panské atd. V oblasti Středozemního moře se začínají objevovat nucené práce tzv. galeje, soudy posílají odsouzené na výstavbu pevností proti Turkům a na galeje na Dunaj. Uplatňují se také deportace odsouzených z Anglie

---

¹ NAVRÁTILOVÁ, J. *Výjimečný trest*. 1. vyd. Praha: Leges, s.r.o., 2010, ISBN 978-808-7212-417.

do Ameriky a po objevu nového kontinentu pokračuje vývoz odsouzených do Austrálie až do poloviny 19. století.

Nový systém idejí trestů začíná s nástupem osvícenství, které především hájí právo na život člověka. Italský markýz Cessaare Beccaria byl odpůrce krutých trestů a trestu smrti. Podle něj není záměrem trestu přivodit utrpení, ale ochránit společnost. Dochází k úpravám trestního práva a vznikají tzv. zákoníky, ve kterých bylo zrušeno mučení, trest smrti a mrzačící tresty. Trest vězení začíná být považován za možnost převýchovy odsouzeného.

V 17. století jsou zakládány internační budovy, které sloužily nejen pro umístění delikventů, ale i pro nemocné, nemohoucí, opuštěné, tuláky s psychickými obtížemi či sociálně zubožené. Vývoj těchto nápravných nebo pracovních táborů vyplynul z nutnosti ochrany společenství před těmito sociálně neadaptabilními jednotlivci.²

1.1.3 Rok 1918

Po vzniku Československé republiky došlo k rozkvětu justičního a vězeňského systému rakouské monarchie. Odsouzení byli směřováni k osobní hygieně, mohli pracovat pro soukromé potřeby dozorců či pro potřeby věznic. V některých vězeňských zařízeních bylo možné vyučit se řemeslům jako je švec nebo zahradník. Do věznic dojížděli lektoři, kteří přednášeli dějiny, zdravotědu a jiné zajímavosti. Byly založeny knihovny, odsouzení mohli neomezeně odesílat korespondenci a přijímat návštěvy. Tento rozvoj byl zastaven obdobím okupace. Po roce 1945 došlo ke snaze pokračovat v předválečném vývoji.³

1.1.4 Rok 1945 – 1989

Dle přístupných informací je počet vězňených osob v českých zemích do roku 1948 kolem 20–24 tisíc. Na českém území se nacházelo kolem 400 soudních věznic, trestnic a dalších institucí. Mezi lety 1948–1952 se vězeňství změnilo dle sovětského vzoru

---

² ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

³ UHLÍK, J. *Výjimečný trest*. 1. vyd. Stráž pod Ralskem: Institut Vězeňské služby ČR, 2006.

na totalitní režim, vládla zde nekontrolovatelná tyranie a masové pronásledování lidu. Byla výrazně omezena základní lidská a občanská práva vězňů, docházelo ke krutému zacházení s politickými vězňenými osobami. Na začátku roku 1953 bylo v českých věznicích a pracovních táborech 46 tisíc trestanců, což byl největší počet v československých dějinách vězeňství. Na počátku 50. let došlo k omezení sítě okresních a krajských soudních věznic a k zrušení menších správních věznic, začalo sjednocování a centralizace vězeňských institucí a počátkem roku 1956 bylo zachováno jen 31 věznic a 17 nápravně pracovních táborů. V 50. a 60. letech se prosazoval pedagogicko-psychologický postoj k vězňeným osobám. Počet vězňů v roce 1959 výrazně vzrostl, ale po amnestiích v letech 1960 a 1962 klesl na 23 tisíc. V následujících letech byl přijat nový zákon č. 59/1965, o výkonu trestu a měnily se podoby i organizační struktura vězeňských zařízení, zanikaly někdejší vězeňské tábory dle sovětského typu a pokračovala centralizace nápravných zařízení. Z důvodu zavedení nového systému kvalifikačních požadavků, vzrostl ve věznicích počet zaměstnanců se středoškolským a vysokoškolským vzděláním. K rozsáhlé amnestii došlo v roce 1968, kdy počet vězňů klesl na 14 tisíc. Tato doba přinesla transfer celého vězeňství do působnosti ministerstva spravedlnosti a byly založeny profesní zájmové či odborové organizace. Přesun vězeňství pod ministerstvo spravedlnosti byl v roce 1972 zpochybněn a začaly neúspěšné pokusy o navrácení do kompetence ministerstva vnitra.⁴

Dne 23. března 1976 vstoupily v účinnost Mezinárodní pakty o občanských a politických právech, které řeší i podmínky vazby obviněných a ve výkonu trestu odnětí svobody. Tyto zásady jsou závazné pro celé československé společenství a stát i každý občan má povinnost se jimi řídit.⁵

Počátkem 80. let došlo k odstranění zbývajících známek liberalizace českého vězeňství z 60. let a nastolení byrokratického pojetí v duchu neostalinismu.⁶

---

⁴ VACEK, E. *Historická penologie: Nástin vývoje československého vězeňství v letech 1948 - 1989*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání - Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2004, č. 5, ICQ 330482601.

⁵ GRUNTORÁD, Jiří a Petr UHL. *O československém vězeňství: Sborník Charty 77*. Vyd. 1. Praha: Orbis, 1990, s. 149. ISBN 80-235-0009-0.

⁶ VACEK, E. *Historická penologie: Nástin vývoje československého vězeňství v letech 1948 - 1989*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2004, č. 5, ICQ 330482601.

1.1.5 Vývoj vězeňství po 17. listopadu 1989

Situaci ze dne 17. listopadu 1989 pozorovali všichni odsouzení a to prostřednictvím tisku i televize. Požadovali zejména provedení výrazných zvrátů v systému vězeňství a vyhlášení všeobecné amnestie, odmítali stravu a výkon přidělené pracovní činnosti, vyžadovali jednání s představiteli tisku. Dne 8. prosince 1989 byla vyhlášena amnestie prezidenta republiky Gustava Husáka. 24. prosince 1989 vypukly v mnoha nápravných ústavech nepokoje vězňů, které vyústily v důsledku nesouhlasu se stravou, ubytovacími podmínkami, zdravotní péčí, lékařskou péčí, pracovními podmínkami a odměňováním za vykonanou práci. Odsouzení odmítali poslušnost, vyvěšovali transparenty, vyhazovali stravu a nádobí z oken či spalovali matrace a vyhazovali je z oken. Při příležitosti zvolení prezidenta republiky Václava Havla byla vydána amnestie. Ve dnech 02. – 03. ledna 1990 bylo propuštěno na svobodu 775 obviněných a 3.836 odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, k 8. lednu 1990 bylo propuštěno 12.382 obviněných a odsouzených osob a k 21. lednu 1990 celkem 15.392 obviněných a odsouzených. Dne 22. ledna 1990 vyhlásilo hladovku 295 odsouzených v nápravném vězeňském útvaru Heřmanice, jejímž důvodem byly nároky ve vylepšení léčebné péče, pracovních podmínek, stravy a vystrojování.⁷

1.2 Základní pojmy

Věznění

„Pojem věznění je odvozen od slova „vězeti“, což znamená zůstat, setrávat nebo zdržovat se na určitém místě, v určitém čase a prostředí, zpravidla proti své vůli nebo vlastnímu zájmu.“

Vězeňství

„Pojem vězeňství vyjadřuje institucionalizovanou činnost státu v rámci platného trestního práva, která je zaměřena na zadržování pachatelů trestné činnosti za účelem trestního řízení (výkon vazby), jejich dočasnou izolaci od společnosti spojenou

---

⁷ VACEK, E. *Historická penologie: Vývoj situace ve vězeňství po 17. listopadu 1989*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2005, č. 3.

s nápravou (výkon trestu odnětí svobody) nebo na jejich trvalou izolaci od společnosti (výkon doživotního trestu odnětí svobody).“⁸

Penologie

Nauka o trestu a trestání, studuje efektivnost všech druhů trestu, zejména výkon trestu odnětí svobody. Zkoumá sociálně-psychologický vývoj, jevy, poměry a zákonitosti, fyzickou a psychosociální realitu pachatele. Dále se zabývá výchovným zacházením s odsouzenými, aby byl účel trestu co nejúčinnější.⁹

Vězeňská služba

Vězeňská služba je rozpočtová organizace, jejímž ústředním orgánem je Ministerstvo spravedlnosti ČR, zajišťuje výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody, bezpečnost a pořádek v budovách soudů a státních zastupitelství. Vězeňství je druh státní služby.

Diferenciace

Zařazení odsouzeného do určitého typu věznice, o kterém rozhoduje soud. Jde o tzv. vnější soudní diferenciaci, která vychází z trestněprávní kvalifikace.¹⁰ Odsouzení zařazení do určitého typu věznice, se umísťují odděleně a nepřicházejí spolu do kontaktu.

Vnitřní diferenciaci je zařazení odsouzených nastupujících do výkonu trestu odnětí svobody do určitých skupin, které tvoří osoby s obdobnými zájmy, povahou nebo oborem. Každá diferenciacní skupina odsouzených je umísťována na stejné pracoviště a ubikace.¹¹ Odsouzení se zařazují do třech typů skupin prostupné vnitřní diferenciaci, přičemž při splnění určitých podmínek postupují od 3. PSVD do 1. PSVD. Tato vnitřní diferenciaci se neuplatňuje u odsouzených v nástupním a krizovém oddělení.

---

⁸ VACEK, E. *Historická penologie: Věznění a vězeňství*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2006, č. 3.

⁹ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹⁰ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹¹ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

Od zařazení do PSVD mohou odsouzení čerpat jisté výhody, pro každou z těchto skupin jsou stanoveny motivační činitele.

Amsterodamský model

Tento model vznikající v období 17. století spočíval v povinné společné práci, přísném režimu a náboženském čtení. Hlavním úkolem bylo šíření morálního vychování, elementárního vzdělání a vedení k práci. Ústavy vznikající na tomto modelu měly sloužit pro ochranu obyvatelstva před sociálně neadaptabilními osobami.¹²

Ideologizace

„Ideologizace je proces přizpůsobování se normám, hodnotám, názorům a postojům, které se vytvářejí v neformálních skupinách odsouzených, při způsobení se vězeňské subkultuře, která má desocializační charakter.“¹³

Probace

Slovo probace v překladu znamená odložení trestu na zkušební dobu, ve které je odsouzený na svobodě. Musí se během této doby chovat slušně, a pokud tomu tak bude a odsouzený se nedopustí žádného trestného činu, jeho trest bude vykonán.

Alternativní trest

Odsouzený není trestáný odnětím svobody, ale dostává šanci k nápravě. Musí však slíbit, že bude plnit dané podmínky.¹⁴ Při neplnění těchto podmínek na základě rozhodnutí soudu, odsouzený nastupuje nepodmíněný výkon trestu odnětí svobody.

---

¹² ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹³ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹⁴ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

Resocializační program

Smluvní dohoda mezi vězněm (klientem) a personálem VS ČR. V závěru pobytu v nástupním oddělení projednává odborná komise resocializační program odsouzeného, který ho stvrdí svým podpisem a tím se zavazuje, že bude spolupracovat se zaměstnanci VS ČR při plnění výkonu trestu odnětí svobody.¹⁵

Postpenitenciární péče

Odvětví sociální péče o jedince, který prošel trestním řízením a výkonem trestu odnětím svobody, ochrannou léčbou či převýchovou. Je poskytována všem pachatelům na základě dobrovolnosti a bezplatně.¹⁶

Mediace

„Mediaci v nejobecnější rovině chápat jako neformální proces urovnání konfliktů spojených s trestným činem a zprostředkováním alternativního řešení trestních věcí usměrňovány nestrannou třetí osobou – mediátorem.“¹⁷

Prizonizace

Prizonizace (vězení domovem) znamená adaptaci na podmínky života ve vězení a velmi snižuje pravděpodobnost úspěšné reintegrace jedince do normální společnosti.¹⁸

Controlling ve VS ČR

Hlavním důvodem controllingu ve státní správě je stoupající zadluženost veřejných rozpočtů. Controlling ve státních organizacích podporuje vedení, dohlíží na vedení

---

¹⁵ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

¹⁶ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹⁷ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

¹⁸ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

zaměstnanců, kontroluje, zda jsou plněny strategické cíle, kooperuje s liniovými manažery (ředitelé věznic), tvoří plánovací proces orientovaný na výsledek.¹⁹

1.3 Vězeňská služba České republiky

1.3.1 Cíle a poslání

Důvodem existence Vězeňské služby ČR je chránit společnost, a to izolací pachatelů trestné činnosti a jejich převýchovou. Hlavním cílem je stále zvyšování bezpečnosti jak odsouzených, tak i zaměstnanců.²⁰ Vězeňská služba ČR zabezpečuje na území České republiky výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody a výkon zabezpečovací detence a vede evidenci obviněných a odsouzených. V rámci svých zákonných povinností VS ČR spravuje a střeží věznice, vazební věznice, instituty zabezpečovací detence, střeží, předvádí a eskortuje odsouzené a obviněné a také zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelstev a ministerstva, tvoří podmínky pro pracovní provoz, zabezpečuje vzdělávání příslušníků a občanských zaměstnanců VS, provádí hospodářskou činnost, poskytuje zdravotní péči, plní úkoly vyplývající z vyhlášených mezinárodních úmluv a další úkoly podle zvláštních předpisů.²¹ Díky programům zacházení působí na odsouzené a tvoří předpoklady pro jejich pracovní zařazení. Provozuje hospodářskou činnost prostřednictvím zaměstnávání odsouzených a obviněných.²²

VS ČR se dělí na vězeňskou stráž, justiční stráž a správní službu, přičemž vězeňská a justiční stráž jsou v pozici ozbrojených sil.²³

Odsouzení a obvinění jsou umístěni ve 35 věznicích, kde se nachází přes 11.000 zaměstnanců. Každá z věznic má vlastního ředitele, Generální ředitelství VS ČR

---

¹⁹ PLÁČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. ISBN 978-808-7255-490.

²⁰ PLÁČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-490.

²¹ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

²² Zákon č. 555/1992 Sb., o VS ČR, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-10-17]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs 01: 6665 - stav k 16. 2. 2014 do částky 9/2014 Sb. a 4/2014 Sb. m. s-RA 522 [555/1992 Sb. - o VS ČR]>

²³ PLÁČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-490.

centrálně zabezpečuje správu věznic, má řídicí, kontrolní a metodickou funkci a jehož ústředním orgánem je Ministerstvo spravedlnosti ČR.²⁴

Věznice oddělují zločince od bezúhonných občanů. Účelem výkonu trestu odnětí svobody je především zamezit odsouzenému v páchání trestné činnosti a vychovávat ho tak, aby vedl spořádaný život. Výkon trestu také směřuje k zacházení s odsouzeným, měl by mít možnost pracovat, vzdělávat se či kulturně se vyvíjet.

Výkon trestu má zabránit odsouzeným v útěku a snížit možnost konfliktů mezi nimi. Z tohoto důvodu se věznice v ČR člení podle způsobu vnějšího střežení a zajištění bezpečnosti do čtyř základních typů – s dohledem, s dozorem, s ostrahou, se zvýšenou ostrahou a neobvyklý typ věznice pro mladistvé a detenční ústavy. Typ věznice, do které bude odsouzený začleněn, rozhoduje soud. Členění dle typů se nazývá vnější diferenciaci.²⁵

Ve věznicích s dohledem jsou zařazeni odsouzení za nejméně závažné trestné činy. Ve věznici s ostrahou je umístěno nejvíce odsouzených, takřka 8.000. Zde se umísťují odsouzení za vážnější trestné činy. V režimu se zvýšenou ostrahou je kolem 1.100 odsouzených. Doživotně odsouzených v České republice je celkem 46, z toho 43 mužů a 3 ženy.²⁶

1.3.2 Typy věznic

Věznice s dohledem (typ A)

V prostorách této věznice se odsouzení pohybují volně, po pracovní době si mohou oblékat civilní oděv a se svolením ředitele věznice se mohou pohybovat v okolí věznice na kulturních a občanských akcích a to buď samostatně nebo pod dohledem zaměstnance VS ČR. Návštěvy mohou přijímat jednou týdně bez dohledu zaměstnance VS ČR a jednou za 14 dní mohou věznici opustit až na 48 hodin.

---

²⁴ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Cíle a poslání VS ČR* [online]. Praha, 2012, 1.5.2013 [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/cile-a-poslani-vs-cr-6124>

²⁵ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

²⁶ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Cíle a poslání VS ČR* [online]. Praha, 2012, 1.5.2013 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/cile-a-poslani-vs-cr-6124>

Věznice s dozorem (typ B)

Pohyb v prostorách věznice je volný a po večerce se hlavní dveře ubytovny zamykají. Vlastní ošacení mohou odsouzení obléci jen v době návštěv, při sportu, bohoslužbách a na akcích mimo věznici, na kterých se mohou pohybovat jen pod dozorem zaměstnance věznice. Návštěvy se konají bez dohledu 2 krát měsíčně. Pokud odsouzený splnil minimálně třetinu trestu, může mu ředitel povolit jednou měsíčně volný pohyb na 24 hodin.

Věznice s ostrahou (typ C)

V těchto věznicích se odsouzení pohybují pod dozorem zaměstnance VS ČR, ve výjimečných případech mají povolený volný pohyb ve věznici. Hlavní dveře ubikace jsou uzavírány. Odsouzení pracují ve věznici nebo na střežených pracovištích, kde provádí dohled nad jejich pracovní činností zaměstnanec VS ČR v intervalu nejméně jedenkrát za 45 minut. Návštěvy se konají jednou za měsíc, a to pod dohledem kompetentní osoby.

Věznice se zvýšenou ostrahou (typ D)

Pohyb v prostorách věznice je organizován pod dozorem příslušníka VS ČR a odsouzení jsou uzamykáni v celách. Pracují uvnitř věznice nebo na celách a jejich kontrola probíhá v intervalu minimálně jedenkrát do 30 minut. Není povolen volný pohyb uvnitř věznice ani při plnění pracovních úkolů. Návštěvy se konají jednou za 6 měsíců a pod dohledem zaměstnance VS ČR.

Věznice pro mladistvé

V prostorách věznice tohoto typu jsou oddělení pro výkon trestu odnětí svobody v jednotlivých typech A, B, C a D. Odsouzení se pohybují organizovaně pod dohledem zaměstnance VS ČR. Mladiství ve věznici navštěvují školu místo výkonu práce. Návštěvy se konají bez dozoru zaměstnance věznice. Ředitel může připustit volný pohyb mimo věznici na maximálně 12 hodin.²⁷

---

²⁷ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

Detenční ústav

Je to nový ochranný postup pro pachatele závažné trestné činnosti týkající se osob s vysokou mírou nebezpečnosti a poškození duševního stavu a obvyklý léčba není efektivní. Tito lidé jsou hrozbou pro společnost jak v současnosti, tak pro budoucnost. V ČR se nacházejí 2 detenční ústavy a to v Brně s ubytovací kapacitou 48 míst a v Opavě s kapacitou 150 míst. Zabezpečovací detence je určena především vrahům a sexuálními deviantům.²⁸

Obrázek 1: Věznice, vazební věznice a detenční ústavy ČR

Zdroj: Vězeňská služba ČR [online].

© 2012 [cit. 2014-11-20]. Dostupné z:

<http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/mapa-veznic-vazebnich-veznic-a-detencnich-ustavu-cr-5401> ze dne 1. 11. 2014

²⁸ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Zabezpečovací detence* [online]. Praha, © 2013 [cit. 2013-10-06]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/PDF/prezentace%20VS%20C4%8CR/2013_09%20VSCR%20FOR%20WEB.pdf

1.3.3 Instituce VS ČR

Akademie VS ČR

Jako samostatná organizační jednotka VS ČR slouží ke vzdělávání budoucích a stávajících zaměstnanců s celorepublikovou působností. Poskytuje všem příslušníkům a občanským zaměstnancům VS ČR základní kvalifikaci, která je nezbytná k výkonu jejich pracovní a služební činnosti. Umožňuje jim další odborný rozvoj v jejich profesním životě.²⁹

Střední odborné učiliště

Školské vzdělávací organizace umožňují výuku odsouzeným a uplatnění na trhu práce po výkonu trestu odnětí svobody. Vybrané věznice poskytují následující učební obory:

- ŠVS Heřmanice – obor elektrotechnické a strojně montážní práce,
- ŠVS Pardubice – obory šití prádla a práce ve stravování,
- ŠVS Plzeň – obor strojírenské práce,
- ŠVS Rýnovice – obor obráběč kovů,
- ŠVS Světlá nad Sázavou – obor textilní a oděvní výroba,
- ŠVS Valdice – obor obráběč kovů,
- ŠVS Všehrady – obory práce ve stravování, strojírenské práce, dřevařská výroba, zahradnická výroba, elektrotechnické a strojně montážní práce, elektrotechnická výroba, sadovnické a květinářské práce, strojírenská výroba, zpracování dřeva.³⁰

Zotavovny VS ČR

VS ČR poskytuje k rekreaci či rehabilitaci tři zotavovny – Pracov, Přední Labská a Květnice Praha. Zotavovny Pracov a Přední Labská jsou rekreačními středisky, které slouží k pořádání různých seminářů, nabízí ozdravné a relaxační pobyty jak pro zaměstnance VS ČR a MS ČR, jejich rodinné příslušníky, tak i široké veřejnosti.

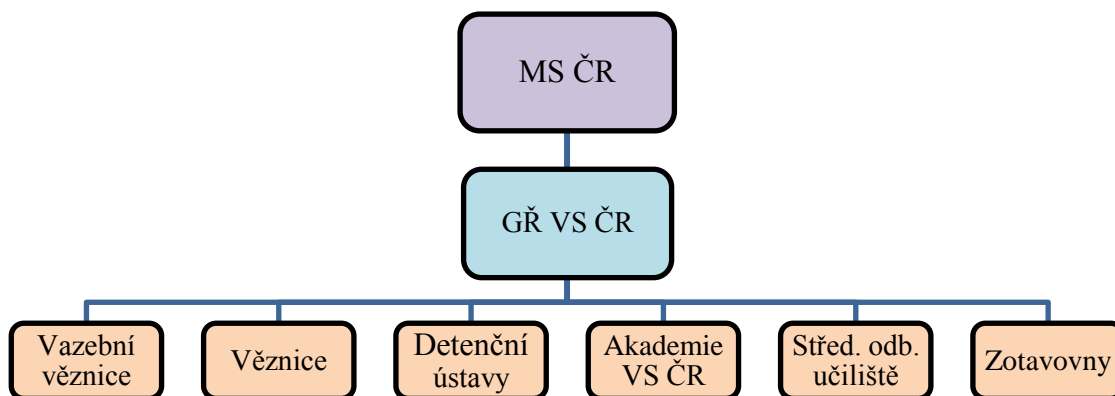
---

²⁹ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Akademie VS ČR: Základní informace* [online]. Praha, © 2012 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/ivvs-straz-pod-ralskem-99/o-nas-1640/zakladni-informace-148/>

³⁰ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Základní informace: Poskytované vzdělání v oboru* [online]. Praha, © 2012 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/stredni-odborne-uciliste/o-nas-1656/zakladni-informace-1659/>

Je zde možné uspořádat rodinné, firemní, sportovní či kulturní akce.³¹ Zotavovna Květnice Praha poskytuje především prostory pro pořádání seminářů, porad, kongresů, konferencí, předváděcích a kulturně společenských akcí.³²

Schéma 1: Organizační schéma VS ČR

Zdroj: Vězeňská služba ČR [online].

© 2012 [cit. 2014-11-20]. Dostupné z:

http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/PDF/prezentace%20VS%20C4%8CR/2013_11%20VSCR%20FOR%20WEB.pdf, ze dne 2. 11. 2014.

Práva všech občanů České republiky hájí Ústava České republiky, Listina základních práva a svobod a jiné ústavní předpisy. Lidská práva a práva trestanců chrání také mezinárodní úmluvy.³³

Na celém světě žije za mřížemi kolem 200 miliónů osob. Největší počet vězňů se nachází v USA, Číně a Rusku, což je více než polovina světové populace. V USA převládá počet drogových zločinců, oproti tomu v Číně jsou realizována různá opatření proti politickým disidentům.³⁴

³¹ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Rekreační středisko - zotavovna Pracov* [online]. Pracov, © 2013 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.zotavovna-pracov.cz/node/1>.

³² VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Zotavovna Květnice Praha* [online]. Praha, © 2010 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/rekreace-110/zotavovna-kvetnice-praha-6224>

³³ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

³⁴ FARRINGTON, K. *Svět za mřížemi: Šokující pohled do skrytého světa zločinu a trestu, plného korupce, sadistických trestů, obchodů s drogami a vražd vězňů*. Líbeznice: Víkend, 2009. ISBN 978-80-7433-009-4.

1.3.4 Evropská vězeňská pravidla

Je to upravená verze Standardních minimálních pravidel pro zacházení s trestanci. Tato pravidla byla poprvé vyhlášena usnesením Rady Evropy v roce 1973 č. 5, a poté přepracována doporučením Výboru ministrů Rady Evropy usnesením č. 87/3, a to v roce 1987. Účelem Evropských vězeňských pravidel je především stanovení rozsahu minimálních zásad vězeňské správy, rozvoj politiky a stylu řízení, podpora profesionálního postoje zaměstnanců vězeňské služby. EVP kladou důraz na zachování důstojnosti osob, na závazek chovat se lidsky a prospěšně, na význam role zaměstnance a na moderní řízení.

Základní principy EVP

- *„Odnětí svobody se má provádět za takových materiálních a mravních podmínek, které zabezpečují respekt k důstojnosti člověka a jsou v souladu s těmito pravidly.*
- *Pravidla se aplikují nestranně. Nelze diskriminovat na základě rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, politického nebo jiného přesvědčení, národnostního nebo sociálního původu, narození, hospodářského nebo jiného postavení. Je třeba respektovat náboženské vyznání a mravní nařízení skupiny, ke které vězeň náleží.*
- *Účelem jednání s osobami ve vězení je zachování jejich zdraví a sebeúcty, a pokud to doba výkonu trestu dovolí, rozvíjet jejich osobní pocit odpovědnosti a podporovat ty postoje a dovednosti, které jim pomohou k návratu do společnosti s co největší nadějí vést po propuštění soběstačný život poslušný zákonům.*
- *Věznice budou pravidelně kontrolovány, kvalifikovanými a zkušenými inspektory jmenovanými příslušným úřadem. Jejich úkolem je zejména sledovat, zda a jak dalece jsou tyto ústavy vedeny dle platných zákonů a předpisů, cílů vězeňských služeb a požadavků těchto pravidel.*
- *Se zvláštním ohledem na zákonnost výkonu vazebních opatření se ochrana osobních práv vězňů zabezpečí prostřednictvím kontroly prováděné v souladu s vnitrostátními předpisy, soudním nebo jiným řádně ustanoveným úřadem oprávněným navštěvovat vězně, aniž by spadal pod vězeňskou správu.*

- *Tato pravidla budou lehce přístupná personálu v národních jazycích. Je třeba učinit je přístupnými i pro vězně, a to pokud možno v jazyce, kterému rozumí.*³⁵

1.3.5 Práva a povinnosti odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody

Odsouzení mají právo na uspokojování hlavních společenských potřeb a poskytování zdravotního ošetřování, dále na duševní a fyzický rozvoj, udržování a rozšiřování sociálních vztahů. Rozsah některých práv se stupňuje, pokud je chování odsouzeného aktivnější s kladným společenským zaměřením. Tím se zvyšuje rozsah některých práv. Jde především o právo na nákup potravin, přijímání návštěv a balíčků, právo na příjem peněz, na uspokojování vzdělávacích a kulturních potřeb, na duchovní služby a služby odborníků, právo volit a být volen, sdružovat se ve spolcích, zakládat odborové organizace, právo na použití telefonu a jiné.

Odsouzení musí také splňovat několik povinností. Zejména dodržování pořádku a disciplíny, s čímž je spojeno plnění pracovních úkolů a úkolů vyplývajících z programu zacházení, dále neničení cizího jmění, dodržování vnitřního řádu věznice a zásad slušného chování. Vězni jsou povinni podrobit se osobních a lékařských kontrol, platit výlohy spojené se zdravotní péčí, která není hrazena zdravotní pojišťovnou, hradit újmy způsobené jiným odsouzeným či Vězeňské službě. Mají povinnost dodržovat zákazy. Jde především o navazování nepovolených kontaktů s jedinci, kteří jsou v rozporu se zákonem, vyrábění, přechovávání, konzumace alkoholu a jiných psychotropních látek, zákaz tetování a hraní hazardních her, sebepoškozování, darování a směnnost věcí bez povolení Vězeňské služby. Pokud odsouzený neplní tyto povinnosti, dopouští se kázeňského přestupku, za který se ukládají kázeňské tresty (např.: napomenutí, pokuta do výše 1.000,- Kč, snížení kapesného, zákaz příjmu balíčku v daném měsíci, umístění odsouzeného na uzavřené oddělení nebo do samovazby atd.).³⁶

---

³⁵ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

³⁶ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

Tabulka 1: Časový rozvrh dne ve věznici v období pondělí – pátek

Časové rozmezí	Aktivity
6:00 hodin	Budíček
6:00–6:15 hodin	Osobní hygiena a úklid
6:15–6:30 hodin	Snídaně
6:30 hodin	Nástup do zaměstnání
6:35–15:05 hodin	Pracovní doba
8:00–8:15 hodin	Sčítací prověrka
12:30–13:00 hodin	Oběd
15:30–16:30 hodin	Vycházka a tělovýchova (dle počasí)
16:30–17:30 hodin	Osobní volno
17:30–17:45 hodin	Večeře
17:45–18:30 hodin	Úklid na ubytovně
18:30–19:00 hodin	Sčítací prověrka
19:00 – 21:45 hodin	Osobní volno
21:45 – 22:00 hodin	Úklid, osobní hygiena
22:00 hodin	Večeře

Zdroj: BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

1.3.6 Nepříjemné události ve VS ČR

- Útěk Jiřího Kájínka, odsouzeného na doživotí, z nejpřísněji hlídané Věznice Mírov,
- vzbouření vězňů a ničení vybavení,
- hromadné hladovky,

- akce „Alcatraz“, což byl připravovaný kolektivní útěk ruský mluvících odsouzených,
- pohlavní styk lékařky a vězně ve Věznici Vinařice,
- nepovolený pohlavní styk a znásilnění odsouzeného s odsouzenou ve Věznici Jiřice,
- krádež ředitele Věznice Mírov,
- obvinění důstojníka GR VS ČR z korupce,
- zneužití služebního vozidla generální ředitelkou VS ČR,
- odhalené šíření drog Policií ČR do Věznice Vinařice a mnohé další.³⁷

1.3.7 Amnestie

Od roku 1918 bylo v Československé republice uskutečněno bezmála 50 amnestií. V České republice proběhly 3 amnestie. Největší z nich byla vyhlášena prezidentem Václavem Havlem v lednu roku 1990, kdy bylo propuštěno 23.000 vězňů.

Amnestie byla vyhlášena 1. ledna roku 2013 tehdejším prezidentem České republiky. Její průběh se uskutečnil bez větších komplikací. Propuštěno bylo celkem 6.443 vězněných osob, mezi kterými byla i řada cizinců. Soudy fungovaly přímo ve věznicích, aby se průběh propouštění urychlil. Soudní projednání trvalo obvykle 10 minut a propouštěcí proces vězňů několik hodin. Odsouzení museli projít zdravotní prohlídkou, navrácením erárních oděvů a věcí, peněžním narovnáním a převzetím jejich osobních věcí. Pokud však propuštěný neměl na svém účtu žádný finanční obnos, byl mu poskytnut sociální příspěvek na cestu domů.³⁸

---

³⁷ MALÁ, D. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003, [16] s. obr. příl. ISBN 80-732-3062-3.

³⁸ *České vězeňství*. Praha – Pankrác: Vazební věznice Praha – Pankrác, 2013. ISSN 1213-9297.

Tabulka 2: Stav propuštěných odsouzených z důvodu amnestie k datu 04.03.2013

Organizační jednotka	Stav vězňů k 01.01.2013	Stav propuštěných na amnestii k 04.03.2013
Věznice Bělušice	704	108
Vazební věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno	508	136
Věznice Břeclav	186	39
Vazební věznice České Budějovice	244	81
Věznice Drahonice	296	109
Věznice Heřmanice	976	257
Věznice Horní Slavkov	934	210
Vazební věznice Hradec Králové	389	120
Věznice Jiřice	798	281
Věznice Karviná	174	42
Věznice Kuřim	639	122
Věznice Kynšperk nad Ohří	1000	440
Vazební věznice Liberec	395	134
Vazební věznice Litoměřice	302	64
Věznice Mírov	429	4
Věznice Nové Sedlo	421	193
Věznice Odolov	374	176
Vazební věznice Olomouc	246	81
Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava	412	151
Věznice Oráčov	592	145
Vazební věznice Ostrava	485	115
Věznice Ostrov	1003	327

Věznice Pardubice	768	296
Věznice Plzeň	1460	254
Vazební věznice Praha Pankrác	972	239
Vazební věznice Praha Ruzyně	855	232
Věznice Příbram	978	301
Věznice Rapotice	695	289
Věznice Rýnovice	520	96
Věznice Stráž pod Ralskem	874	383
Věznice Světlá nad Sázavou	760	332
Vazební věznice Teplice	156	28
Věznice Valdice	1184	87
Věznice Vinařice	1135	259
Věznice Všehrady	557	266
Věznice Znojmo	185	46
Celkem	22638	6443

Zdroj: Vězeňská služba ČR [online].

© 2012 [cit. 2014-11-20]. Dostupné z:

<http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/amnestie-1681/> ze dne 29.11.2014

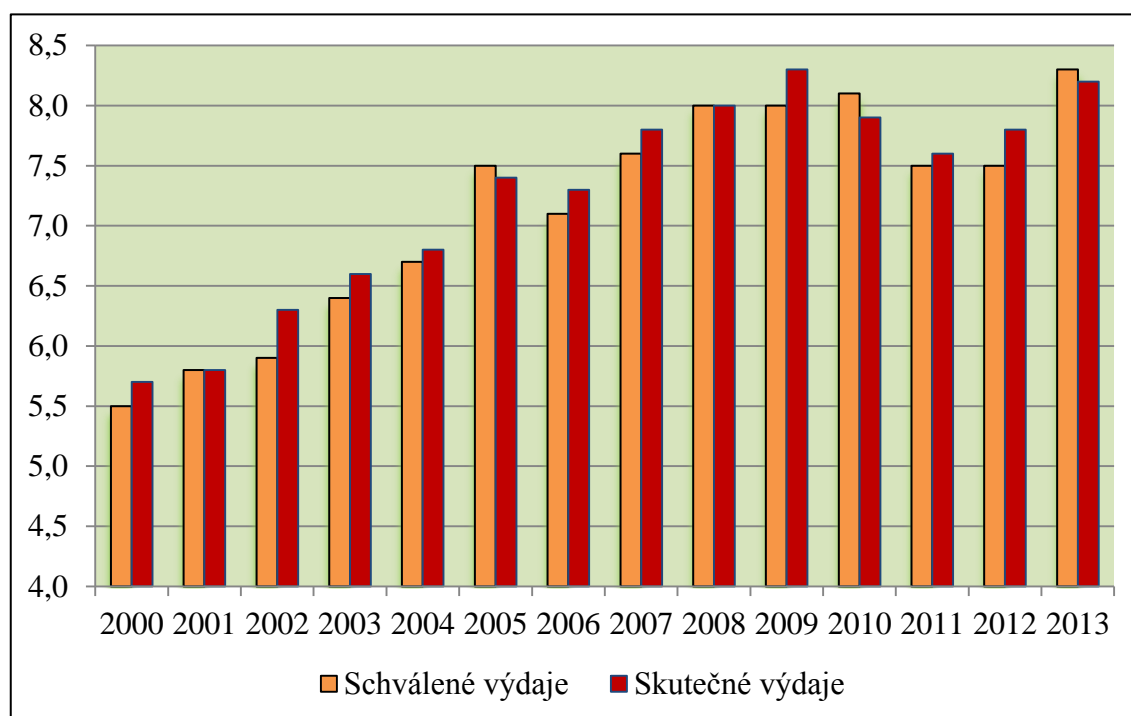
1.3.8 Ekonomika ve VS ČR

Výše rozpočtových financí ve Vězeňské službě výrazně ovlivňuje penologickou soustavu. Ubytovací kapacity jsou překračovány a investiční výstavba i reprodukce majetku vážne, většina staveb VS ČR je zchátralá, jejich obnova je oddalována a renovace strojů a zařízení se opoždňuje. Opravami se řeší jen havarijní stavy a neodkladné případy. Rozpočtové peníze by se měly v následujících letech využít na stanovené priority, mezi ně patří zejména investice do zaměstnávání vězňů a vytváření nových pracovních míst, nákup nových zařízení, opravy a rekonstrukce

objektů spadajících pod VS ČR a čerpání peněžních prostředků z fondů Evropské unie.³⁹

Denní výlohy na jednoho odsouzeného za VS ČR činí v průměru 1.319,- Kč. Jedná se o výdaje na platy, pojistné, věcné výdaje, FKSP, kapitálové náklady a sociální dávky. V roce 2013 bylo uvězněno v průměru 16.388 odsouzených. Výdaje na mzdy zaměstnanců VS ČR činily v roce 2013 celkem 3.382.318.777,- Kč a průměrná mzda se rovnala 26.320,- Kč. Celkové čerpání rozpočtu jednotlivých let je uvedeno v příloze č. A.⁴⁰

Graf 1: Vývoj rozpočtu v miliardách v letech 2000-2013

Zdroj: Vězeňská služba ČR Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013 [online].

Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 © 2012 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

³⁹ *Koncepce rozvoje českého vězeňství do roku 2015*. Praha: Vězeňská služba ČR, Generální ředitelství, 2005, str. 27-28.

⁴⁰ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29], str. 26-27. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

Mezi dodavatele Vězeňské služby patří zejména soukromé subjekty dodávající do organizačních jednotek potraviny, materiál a služby. Oproti tomu existují také odběratelé Vězeňské služby, které dělíme do dvou skupin – stát a soukromoprávní činitele. Stát si u Vězeňské služby pořizuje izolaci a převýchovu vězňů a soukromoprávní činitelé jsou důležití pro zaměstnanost odsouzených a zlepšení rozpočtu jednotlivých věznic.⁴¹

---

⁴¹ PLAČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-490.

2 VZDĚLÁVÁNÍ A ZAMĚSTNÁVÁNÍ ODSOUZENÝCH

2.1 Výchova a vzdělání

Zásadním právem odsouzeného pokládá Rada Evropy výchovu. Ta přispívá k jeho osobnímu a společenskému rozvoji. Ve výchově a vzdělání vidí důležitý nástroj k příznivějšímu návratu jedince do společnosti, je to především součástí vězeňského režimu, stejně tak i zaměstnávání odsouzených.⁴²

Na základě dohody mezi Ministerstvy spravedlnosti, hospodářství, školství mládeže a tělovýchovy existují ve VS ČR střední odborné učiliště v několika věznicích, kde mohou odsouzení ve výkonu trestu odnětí svobody doplnit své vzdělání. Jedná se například o obory elektrikář, strojní mechanik, obráběč kovů, zedník, zahradník či kuchař. Mimo jiné existují ve věznicích také několikaměsíční kurzy na zvýšení kvalifikace či na rekvalifikaci jako je například výuka jazyků, svářečské kurzy, práce na PC.⁴³

Odsouzení se mohou zabývat různými koníčky či navštěvovat kroužky. Ve Věznicích Kuřim, Příbram, Vinařice a dalších se vyrábí hračky pro mateřské školy, ve Věznici Valdice se nachází galerie obrazů odsouzených, mezi vězni najdeme také mnoho šikovných spisovatelů či básníků, některé věznice vydávají vlastní časopisy.⁴⁴

2.1.1 Zacházení s vězněnými osobami

Zacházení s vězni je vzájemně propojeno a podmiňuje se. Zahrnuje dodržování práv odsouzených, plnění jejich povinností a kázeňskou praxi. Rozlišují se následující druhy aktivit programů zacházení:

---

⁴² ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁴³ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

⁴⁴ BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

- pracovní aktivity – jako zaměstnávání, práce zajišťující každodenní provoz věznic (úklid, stravování, opravy a údržba, obměna ložního prádla atd.), pracovní terapie s potřebným odborným vzděláním,
- vzdělávací aktivity - dokončení základního vzdělání, profesní příprava, kurzy základního, středního a vyššího odborného vzdělání či vysokoškolské vzdělávání,
- speciální výchovné aktivity – speciální individuální, skupinové a psychologické působení prostřednictvím pedagogů, psychologů, terapeutů atd. Zahrnuje zejména terapeutické aktivity (arteterapie, pohybová arteterapie, psychoterapie), sociálněprávní poradenství, trénink ovládnutí své agresivity,
- zájmové aktivity – určité podoby individuální a skupinové působnosti prováděné pracovníky s požadovaným vzděláním, kteří vyvíjejí u vězňů jejich nadání, zručnost a znalosti,
- aktivity působící na utváření vnějších vztahů – rozvoj styku s vnějším světem, vědomostí a dovedností potřebných při návratu do společnosti.

Pokud si odsouzený nezvolí z výše uvedených programů zacházení, musí se účastnit minimálního programu vymezeného řádem věznice.⁴⁵

Programy zacházení

Vhodný program zacházení pro vězněného je posuzován v období, kdy je odsouzený na nástupním oddělení, kdy je vyhotovena souhrnná zpráva odsouzeného.

Program zacházení je zaměřen:

- na kladný vývoj schopností a možností odsouzeného,
- na jeho potřeby a problémy související se spácháním trestné činnosti,
- na zájmově a preferenční odvětví aktivit pro navázání pozitivního styku.

Z těchto oblastí se zkompilován individualizovaný program zacházení, jehož záměrem je vyvíjet pozitivní schopnosti a možnosti odsouzeného.⁴⁶

---

⁴⁵ Vyhláška 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. § 36. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Základní složky programů zacházení

- „Pracovní – osvojení dovedností a návyků,
- vzdělávací – dokončení školní docházky, vyučení v oboru, studium na střední nebo vysoké škole,
- volnočasové – rozvoj kulturních, sportovních, jazykových a rukodělných zájmů a zálib,
- terapeutické – speciální výchovné postupy – získávání sociálních dovedností prospěšných pro další život na svobodě,
- zvládání konfliktních situací a tréninky zvládání agrese (sociálně-psychologický výcvik),
- sociálněprávní poradenství – vhodný způsob řešení sociálních problémů,
- extramurální – vycházky, přerušování výkonu trestu,
- obecné metody – stanovené zákonem, předpisy a jinými normami, které upravují kázeň a pořádek, hygienu, práva a povinnosti atd.,
- speciální – pedagogické, psychologické a terapeutické metody zaměřené na individuální a skupinovou práci s odsouzenými.“⁴⁷

Zásady při zpracování programu zacházení

- individuální přístup,
- motivace,
- přiměřenost,
- komplexnost,
- zpětná vazba,
- cílevědomost,
- systematičnost,
- soustavnost,
- perspektiva.⁴⁸

---

⁴⁶ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁴⁷ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

Ve VS ČR existují specializovaná oddělení, která poskytují ochrannou terapii, opatrování o pracovně nezařaditelné a o pachatele s duševními poruchami a poruchami chování. Ve Věznici Světlá nad Sázavou je zřízeno specializované oddělení pro matky s nezletilými dětmi, které mohou mít při sobě od jednoho roku do tří let. Musí však splňovat podmínky pro zařazení do tohoto oddělení.

Program zacházení se pro odsouzeného vypracovává podle délky jeho trestu, vystižení charakteru jedince a původu trestné činnosti. Součástí programu zacházení je zpravidla metoda zaměstnávání odsouzeného, pracovní terapie, vzdělávání či jiné činnosti.⁴⁹

Extramurální aktivity

K extramurálním aktivitám patří přerušení výkonu trestu, odchod z věznice na určitou dobu či akce mimo věznici, což jsou například kulturní a sportovní akce, vzdělávání ve školách atd.⁵⁰

Mimo aktivit programu zacházení smí odsouzený také použít knihovny ve věznicích, účastnit se na vydání vlastního časopisu odsouzených, pozorovat televizní programy či poslouchat rozhlas, účastnit se jiných aktivit věznice.⁵¹

---

⁴⁸ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁴⁹ Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s - RA644>

⁵⁰ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

⁵¹ Vyhláška 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Tabulka 3: Zacházení s vězni z hlediska SWOT analýzy

Silné stránky	Slabé stránky
Větší množství resocializačních programů	Nedostatek peněz
Humanizace	Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců
	Nedostatek prostoru pro smysluplné trávení volného času
Příležitosti	Hrozby
Zvyšováním množství těchto programů lze omezit recidivu	Nedostatek finančních prostředků na programy

Zdroj: PLAČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011, Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-490.

Vězeňská služba ČR poskytuje zdravotní péči odsouzeným ve svých nemocnicích, a to v nemocnici Praha – Pankrác, která poskytuje interní a chirurgickou péči a nemocnice Brno poskytující interní, infekční a psychiatrickou péči.⁵²

2.1.2 Vzdělávání odsouzených

Vzdělávání zabezpečují školská vzdělávací střediska věznic, která na konci kurzu vydají odsouzenému vysvědčení. Vzdělávají se vězni, kteří jsou motivováni, mají k tomu předpoklady a především jsou upřednostňováni mladiství odsouzení. Mezi vzdělávací programy patří základní, středoškolské odborné či specializované profesní vzdělání.⁵³

Ze získaného vysvědčení, výučního listu, maturitního vysvědčení či diplomu nesmí být patrné, že tyto doklady odsouzený získal ve výkonu trestu. Je možno povolit ředitelem věznice odsouzenému vzdělávat se volně mimo objekt věznice.⁵⁴

⁵² *Zacházení s vězněnými osobami* [online]. Praha: Vězeňská služba ČR, Generální ředitelství, 2013, 16.4.2013 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/zachazeni-s-veznenymi-osobami-6125>

⁵³ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁵⁴ Vyhláška 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI–Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Tabulka 4: Členění odsouzených dle dosaženého vzdělání k 31.12.2013

Vzdělání	Muži	Ženy	Celkem
Nezjištěno	120	11	131
Zvláštní škola	341	20	361
Bez základního vzdělání	333	43	376
Základní vzdělání	5894	383	6277
Vyučení bez maturity	5212	172	5384
Vyučení s maturitou	342	13	355
Středoškolské vzdělání bez maturity	82	12	94
Středoškolské vzdělání s maturitou	963	126	1 089
Vyšší odborné	10	4	14
Vysokoškolské I. stupně (Bc.)	42	6	48
Vysokoškolské II. stupně (Mgr., Ing.)	133	16	149
Vysokoškolské III. stupně (doktorát)	19	4	23
Celkem	13 491	810	14 301

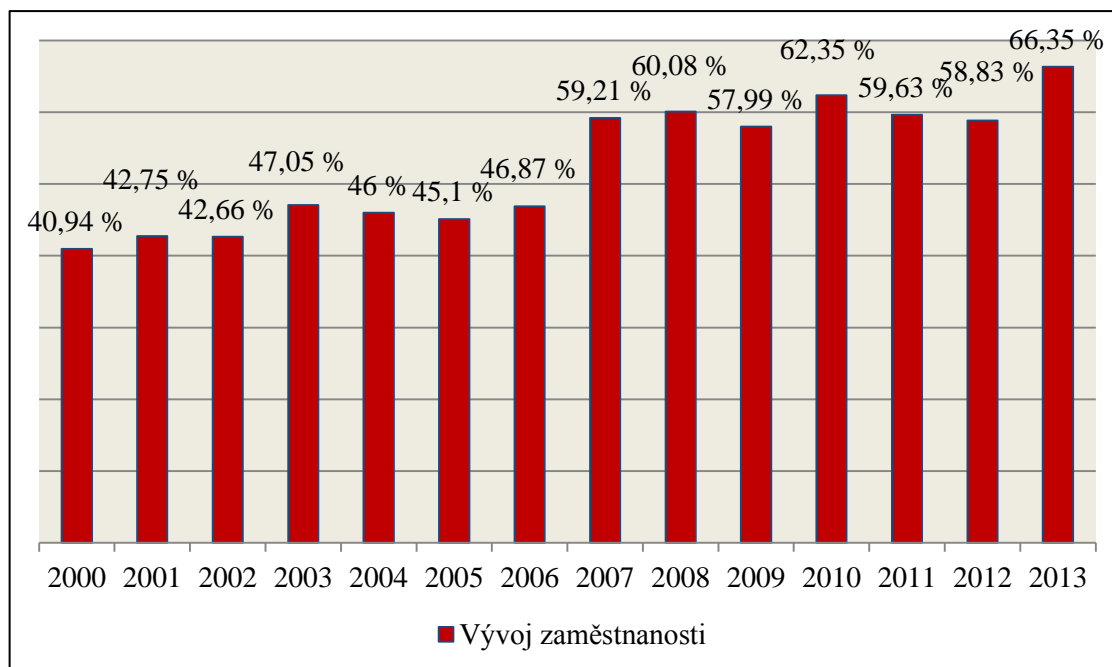
Zdroj: VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

2.1.3 Zařazení odsouzeného do zaměstnání

Na základě doporučení odborných pracovníků a rozhodnutí ředitele věznice je odsouzený zařazen do zaměstnání. Musí projít zdravotní způsobilostí a musí splňovat intelektuální, odborné a osobnostní předpoklady. V případě zařazení do zaměstnání je odsouzený povinen pracovat. Pracovní podmínky se řídí obecnými pracovněprávními předpisy. Pokud odsouzený zařazený do zaměstnání odmítne pracovat, vážně porušuje

povinnosti odsouzeného a je mu uložen kázeňský trest většinou v podobě izolace od ostatních a zákazu sledování televize či poslouchání rozhlasu.⁵⁵

Graf 2: Vývoj zaměstnanosti odsouzených v % v letech 2000-2013

Zdroj: VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Vězeňská služba České republiky: Výkon trestu* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013, 2013 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/PDF/prezentace%20VS%20C4%8CR/2013_11%20VSCR%20FOR%20WEB.pdf

Věznice zaměstnávají odsouzené v rámci svého chodu, prostřednictvím Střediska hospodářské činnosti nebo u jiných podnikatelských subjektů. Mezi tímto subjektem a věznicí je sepsána pracovní smlouva, která zahrnuje pracovní podmínky, zaškolení odsouzených k provedení prací a zvyšování jejich kvalifikace. Pokud je odsouzený zaměstnán u jiného podnikatelského subjektu, musí s tím vyjádřit svůj souhlas. Vězni mohou být také zaměstnáni Českou republikou, obcí, krajem, dobrovolným svazkem a jinými subjekty.⁵⁶

⁵⁵ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁵⁶ Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s - RA644>

Zaměstnávání v interní režii se týká zajištění chodu organizačních jednotek prostřednictvím stravování, úklidu, základní údržby a správy budov apod. Odměny za vykonanou práci odsouzených se hradí ze státního rozpočtu.

Zaměstnávání u podnikatelských subjektů se uskutečňuje na základě smlouvy mezi ním a věznicí. Zaměstnávání je vykonáváno mimo areál věznice ale i v prostorách věznice. Podnikatelský subjekt platí věznicí celkové finanční výlohy za každého odsouzeného – odměny, sociální a zdravotní pojištění.

Hospodářská činnost funguje v 19 organizačních jednotkách a to na základě Střediska hospodářské činnosti dané věznice. Toto středisko provozuje svou činnost dobrovolně a na základě živnostenského oprávnění. Hlavním cílem provozoven je vytváření pracovních pozic v rámci vlastní výroby, hospodářské činnosti či ve spolupráci s cizími podnikatelskými subjekty na základě smluv o zaměstnání. Činnosti vlastní výroby zahrnují například ruční práce, pomocné zednické práce, činnosti v zemědělství, lesnictví, úklidové práce či produkce výrobků. Čistý zisk po zdanění středisek činil z roku 2013 celkem 14.481.670,- Kč. Zisk každého střediska je každoročně přerozdělován a využíván pro rozvoj provozovny nebo pro vývoj věznice, ve které se středisko nachází.⁵⁷

---

⁵⁷ VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

Tabulka 5: Přehled provozoven SHČ organizačních jednotek VS ČR

Organizační jednotka	Hospodářský výsledek za rok 2013 (v tis. Kč)	Průměrný počet zaměstnaných odsouzených
Brno	123,30	4
České Budějovice	219,96	20
Heřmanice	223,21	30
Horní Slavkov	374,17	132
Jiřice	2666,89	9
Kuřim	994,43	81
Kynšperk nad Ohří	424,48	90
Liberec	88,52	28
Mírov	4 972,01	161
Nové Sedlo	402,55	47
Odolov	207,83	22
Oráčov	284,32	245
Ostrov	91,19	77
Praha – Pankrác	-151,57	34
Praha – Ruzyně	97,57	40
Příbram	213,89	103
Rýnovice	952,88	95
Stráž pod Ralskem	613,25	140
Valdice	1 682,79	36
Celkem	14 481,67	1 394

Zdroj: VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29].

Dostupné z:

http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

Za provedenou práci náleží odsouzeným odměna, ze které jsou realizovány srážky ze mzdy k zaplacení výživného, škody vzniklé trestnou činností, soudních výloh atd. Zbývající podíl mzdy se dělí na kapesné a úložné, které může odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody použít na úhradu svých dalších závazků nebo zasílat formou příspěvku své rodině. Výše měsíční odměny odsouzeného je odvozena od skupiny, ve které pracuje.⁵⁸

Tabulka 6: Skupiny základní složky odměny

Skupina	Odměna
1	4 500,- Kč
2	6 750,- Kč
3	9 000,- Kč

Metodický list č. 20/2009, kterým se stanoví postup vedení přehledu o pracovním zařazení obviněných, odsouzených a chovanců ústavů zabezpečovací detence, překážkách v práci a tvorbě pracovních odměn a statistických údajů o zaměstnanosti v programové aplikaci Vězeňského informačního systému, modul zaměstnávání, webportal eLegislativa, [online]. [cit. 2014-12-05]. Příloha č. 5. Dostupné z: <http://webportal/vs/spravni/leg/ML/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%2Fvs%2Fspravni%2Fleg%2FML%2F2009&FolderCTID=0x0120007D51F792C604F1478C87092F9CA0E255&View={BA14BF8E-9160-46B7-AE86-407E953A3F9E}>

Tabulka 7: Směnové režimy

Kód	Směnový režim	Délka směny v hodinách
0	Nepracovní	0,00
1	Jednosměnný	8,00
2	Dvousměnný	7,75
3	Třisměnný a nepřetržitý	7,50
4	Nepravidelný	8,00

Metodický list č. 20/2009, kterým se stanoví postup vedení přehledu o pracovním zařazení obviněných, odsouzených a chovanců ústavů zabezpečovací detence, překážkách v práci a tvorbě pracovních odměn a statistických údajů o zaměstnanosti v programové aplikaci Vězeňského informačního systému, modul zaměstnávání, webportal eLegislativa, [online]. [cit. 2014-12-05]. Příloha č. 5. Dostupné z: <http://webportal/vs/spravni/leg/ML/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%2Fvs%2Fspravni%2Fleg%2FML%2F2009&FolderCTID=0x0120007D51F792C604F1478C87092F9CA0E255&View={BA14BF8E-9160-46B7-AE86-407E953A3F9E}>

⁵⁸ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

Povinnost pracovat se nevztahuje na odsouzeného:

- staršího 65 let,
- plně invalidního,
- jehož zdravotní stav neumožňuje trvalé pracovní zařazení,
- dočasně práce neschopného,
- pokud z povahy překážky vyplývá, že je jeho pracovní povinnost vyloučena.⁵⁹

Práce pro odsouzeného nemá být trestem, měly by se vyvíjet jeho schopnosti a pracovní návyky a to na základě svobodného zájmu.

Tabulka 8: Zaměstnávání odsouzených z hlediska SWOT analýzy

Silné stránky	Slabé stránky
Vysoká zaměstnanost	Umělá zaměstnanost
Aktivní vyhledávání cizích subjektů pro zaměstnávání vězňů	
Silný resocializační efekt	
Úhrada části nákladů na výkon trestu	
Příležitosti	Hrozby
Lepší využití marketingu	Neschopnost cizích subjektů uhradit závazky
	Vysoká nezaměstnanost

Zdroj: PLAČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-490.

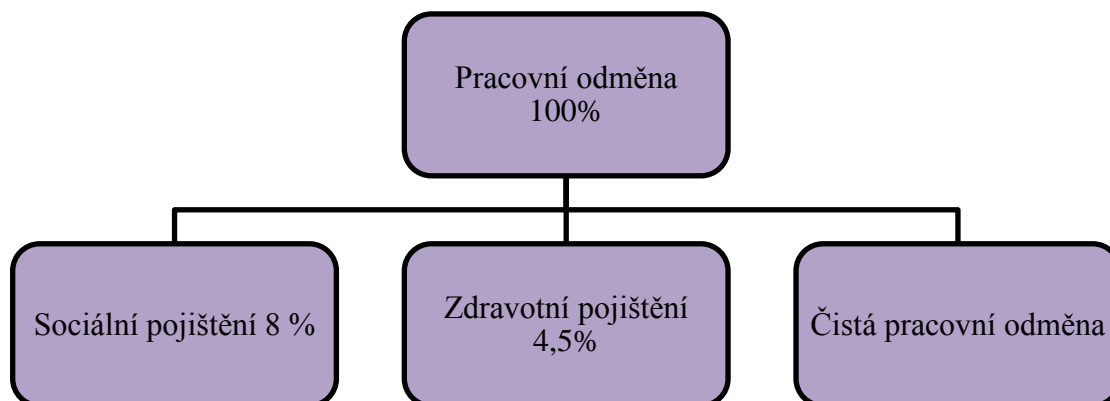
Peníze, které odsouzený vydělá

Hrubá mzda odsouzeného se snižuje o následující položky:

- pojistné na sociálním zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,
- pojistné všeobecného zdravotního pojištění,
- záloha na daň z příjmů.

⁵⁹ Vyhláška 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Schéma 2: Rozúčtování pracovní odměny odsouzeného

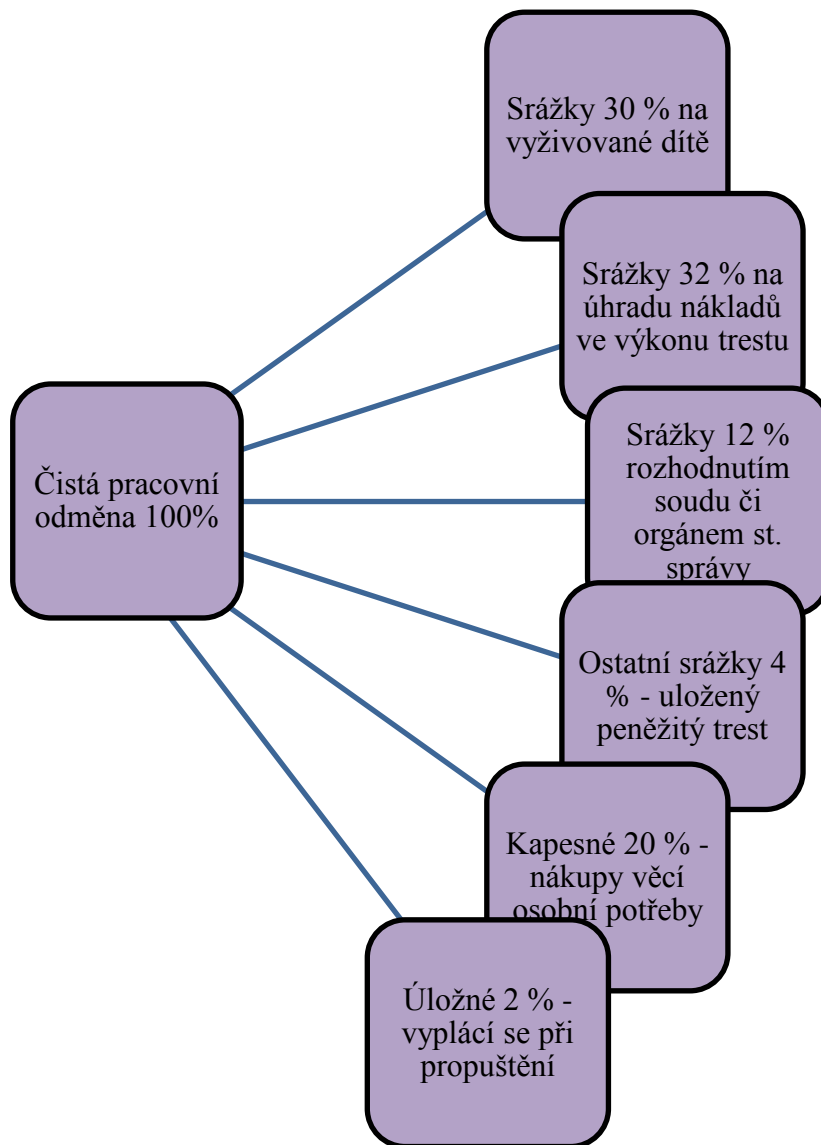
Zdroj: Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30].
Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014
Sb.m.s-RA644

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.
11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb. m. s-RA 644

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících
zákonů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 -
stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb. m. s-RA 644

Zbýlý čistý příjem se ukládá na účet odsouzeného, který vede daná věznice, ve které se odsouzený nachází. Tento účet se dělí na tzv. konta (konto kapesného, úložného, peněz v úschově, cestovné, rezervované finanční prostředky, exekuce, sociální konto).

Schéma 3: Rozúčtování čisté pracovní odměny odsouzeného

Zdroj: Vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:

<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Srážky k úhradě výživného nezaopatřených dětí se provádí rozhodnutím soudu, na základě instituce, kde je dítě umístěno nebo na žádost odsouzeného. Srážky k úhradě nákladů ve výkonu trestu činí 32 % z čisté odměny, nejvýše však 1.500,- Kč za měsíc. Srážky rozhodnutím soudu jsou srážky ve výši 12% z čisté odměny na úhradu

pohledávek odsouzeného. Ostatní srážky činí 4 % z čisté mzdy, jde například o pokuty či pojistné na zdravotní pojištění při neomluvené neúčasti odsouzeného v práci. Na kapesné se použije 20 % z čisté mzdy a na úložné 2 % z čisté odměny. Z konta kapesného nesmí být odváděny žádné srážky ani převod na jiná konta bez jeho souhlasu. Jedná se o konto z pracovní odměny. Konto úložného je také účet z pracovní odměny, zde musí být minimální částka 2.000,- Kč. Konto peníze v úschově jsou finanční prostředky, které odsouzený přijal či vlastnil při nástupu trestu. Polovina tohoto finančního obnosu je převedena na konto rezervovaných peněz a část na účet cestovného. Konto cestovné slouží na pokrytí nákladů spojených s dopravou a stravováním po propuštění z výkonu trestu. Na tento účet se odvádí minimálně 500,-Kč. Z konta rezervovaných peněz jsou hrazeny výdaje ve výkonu trestu. Konto exekuce činí 10 % finančních prostředků z účtu rezervovaných peněz po odvedení výdajů výkonu trestu a slouží k hrazení jiných pohledávek. Pokud odsouzený nemá žádné další pohledávky, zbylá část se přenesse na účet peněz v úschově. Souhrn srážek nesmí překročit 78 % čisté odměny odsouzeného.⁶⁰ Odsouzený, který ze zdravotních důvodů nebo z důvodu vyššího věku, nemůže pracovat, zažádá o sociální kapesné, které slouží k zabezpečení nezbytných věcí osobní potřeby, a to do výše 100,- Kč měsíčně.⁶¹ Většina odsouzených je v řádu ostrahy, proto je jejich zaměstnávání velmi pracné. Zaměstnávání mimo věznici je velice drahé a namáhavé, z tohoto důvodu VS ČR zprostředkovává zaměstnávání vězňů uvnitř střežených pracovišť. Zaměstnanost ve VS ČR se v současné době pohybuje kolem 60 %. Jsou zde zahrnuty i vzdělávací a terapeutické aktivity.⁶²

---

⁶⁰ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. § 2-7. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 2.12.2014 do částky 114/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA647>

⁶¹ ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

⁶² *Zaměstnávání a vzdělávání odsouzených* [online]. Praha: Vězeňská služba ČR, Generální ředitelství, 2013, 16.04.2013 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/onas/zakladni-informace-4/zamestnavani-a-vzdelavani-odsouzenych-6126>.

PRAKTICKÁ ČÁST

3 PRACOVNÍ AKTIVITY VĚZNICE NOVÉ SEDLO

3.1 Charakteristika Věznice Nové Sedlo

V obci Nové Sedlo v Ústeckém kraji se nachází Věznice Nové Sedlo, která byla původně založena jako pobočka zaměstnaneckého tábora. Během let prošla řadou změn a přestavbami. Dříve byla věznicí s dozorem a oddělením specializovaným pro výkon trestu s poruchami osobnosti a s poruchami chování způsobné užíváním psychotropních látek. K dnešnímu dni činí ubytovací obsazenost 421 odsouzených, kteří jsou umístěni ve dvou až devítilůžkových ložnicích.

Odsouzení mohou pracovat na střežených i nestřežených pracovištích uvnitř věznice či mimo objekt. Zaměstnávají je různé firmy nebo pracují přímo pro věznici. Pod vedením výkonu trestu se mohou vězni vzdělávat a dokončit tak své základní, středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání. Prostřednictvím vzdělávacích kurzů mohou své vědomosti pouze doplnit. V oblasti sportovního vyžití je odsouzeným k dispozici kondiční cvičení, nohejbal, sálová kopaná a jiné míčové hry. Velmi známé je pořádání tzv. sportovní olympiády. Ve volném čase mohou odsouzení využít místní knihovnu či televizní vysílání v kulturních místnostech. Velmi oblíbený je rybářský, hudební nebo výtvarný kroužek, historie světových válek, svět a příroda. S Věznicí Nové Sedlo spolupracují také zástupci církví, náboženských společností, Českého červeného kříže a jiné nevládní organizace. V nedávné době navštívili věznici zástupci německé Věznice Kaisheim ležící nedaleko Augsburgu v Bavorsku.

Ve věznici pracuje kolem 200 zaměstnanců, kteří jsou složeni z příslušníků a občanských zaměstnanců. Vedení věznice se skládá z ředitele věznice, prvního zástupce ředitele a ekonomického náměstka. Pod přímým vedením ředitele věznice se dále nachází personální oddělení, správní oddělení, oddělení prevence a stížností, právník, technik bezpečnosti práce a požární ochrany, tiskový mluvčí a sekretářka. První námětek ředitele kontroluje a řídí oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže. Ekonomický náměstek dohlíží na ekonomické oddělení, zdravotní oddělení, oddělení logistiky, oddělení zaměstnávání odsouzených a oddělení informatiky.

Oddělení logistiky se dále člení na jednotlivé referáty – stravování a výživy, zabezpečovací a komunikační technologie, referát stavební a referát materiálu a zásobovacích služeb.

3.2 Zaměstnávání odsouzených ve Věznici Nové Sedlo

Cílem zaměstnávání odsouzených je zlepšení jejich pracovních návyků, snadnější návrat do společnosti či úhrada jejich pohledávek. Ve věznici je současný stav odsouzených mužů ve výkonu trestu celkem 421. Počet pracovníě zařazených činí celkem 225 odsouzených, to je kolem 55 %, což je vysoké procento vzhledem k tomu, že celkové procento zaměstnanosti VS ČR se pohybuje kolem 70 %. Do zaměstnanosti se započítávají i vzdělávací a terapeutické programy. Pracovní povinnosti vězňů se skládají z několika pracovišť, která se dělí na pracoviště ve vnitřní a ve vnější režii.

Vnitřní režie slouží k zajištění každodenní činnosti věznice a je zde zaměstnáno celkem 64 vězňených osob. Dělí na pracoviště s volným pohybem mimo věznici (tj. pomocné práce v dílnách), nestřežené pracoviště mimo věznici (tj. zámečníci, pomocní díleňští pracovníci, truhláři, skladníci čisticích prostředků a centrálních skladů, automechanici, úklid velitelské budovy a nádvoří, pracovníci odpadového hospodářství, pomocníci v kuchyni zaměstnanců), pracoviště s volným pohybem uvnitř věznice (tj. pomocný elektrikář, úklid oddělení výkonu trestu, pracovníci provozu a knihovnik), střežené pracoviště (tj. pomocníci v kuchyni odsouzených, pracovníci výstrojního skladu, prádelny, úklid ošetrovny a holič pro odsouzené). Vězni do určité míry nahrazují pracovníky věznice. Kontrola odsouzených na pracovišti s volným pohybem mimo věznici se provádí 1 krát denně, na ostatních pracovištích je realizována 1 krát za 45 minut. Kontroly se zapisují do knihy kontrol, která se nachází na každém pracovišti.

Vnější režie zahrnuje zaměstnávání odsouzených u cizích podnikatelských subjektů uvnitř věznice nebo mimo objekt. Je zde zaměstnáno 73 odsouzených. Jednotlivá pracoviště vnitřní i vnější režie jsou rozlišena propustkami, které jsou barevně odlišeny. Jednotlivá pracoviště odsouzených schvaluje komise stanovená ředitelem. Po schvalovacím procesu je zpracován „Protokol o schválení pracoviště“, který je přílohou C. Bezpečnostní komise posuzuje zařazení odsouzených na pracoviště

každých šest měsíců. Po této lhůtě může být odsouzený ponechán na stejném pracovišti nebo může být přeřazen či vyřazen. Po výběru odsouzených na jednotlivá pracoviště musí odsouzený absolvovat vstupní lékařskou prohlídku, zda je způsobilý k výkonu dané pracovní činnosti. Tento formulář je přílohou D. Pokud bude odsouzený zařazen na pracoviště s nadměrným prachem či hlukem, musí projít lékařským vyšetřením, zda může tento druh pracovní činnosti vykonávat a po vyřazení ze zaměstnání musí projít výstupní prohlídku, zda si nepřivodil nemoc z povolání. Po vyšetření je s odsouzeným sepsán „*Popis pracovní činnosti*“ (příloha E), který slouží u pracovišť vnitřní režie jako pracovní smlouva mezi odsouzeným a věznicí.

Ve vnější režii vzniká pracovní povinnost odsouzeného na základě smlouvy o dílo mezi podnikatelským subjektem a Střediskem hospodářské činnosti Věznice Nové Sedlo. „*Popis pracovní činnosti*“ je připojen ke smlouvě. Předmětem smlouvy je zařazení odsouzeného do práce a jeho odměna, místo výkonu pracovní činnosti, charakter práce, dále například zákaz vedení rozhovorů s odsouzenými o mimopracovní problematice, osobních problémech, dodržování bezpečnosti práce, na jakou dobu se smlouva uzavírá, jak zaniká atd. Firma musí také pro odsouzeného zajistit ochranné pomůcky a oděv, pokud je zapotřebí. Finanční vyrovnání mezi podnikatelským subjektem a věznicí je prováděno fakturací. Podnikatelský subjekt zaplatí věznicí na základě potvrzeného pracovního výkazu odsouzeného celkové finanční náklady, které zahrnují základní složku odměny, zdravotní a sociální pojištění, finanční přirážky ve výši 30 % (kalkulované výdaje věznice spojené se zařazením odsouzeného do práce), příplatky za vyšší pracovní výkon (přesčas, příplatek za práci ve svátek, zvýhodnění za práci v noci). Pracovní výkazy jsou vedeny na všech pracovištích. Za práci přesčas přísluší odsouzenému příplatek ve výši 25 % přiznané základní složky odměny připadající na jednu hodinu práce přesčas. Za práci ve svátek přísluší odsouzenému příplatek ve výši 100 % přiznané základní složky odměny připadající na jednu hodinu práce.

Ve věznici zprostředkovává zaměstnávání odsouzených oddělení zaměstnávání a středisko hospodářské činnosti, které nabízí pracovní síly na výkon následujících prací a služeb:

- pracovníky na pomocné stavební a kopáčské práce pro stavební firmy či firmy zabývající se zemními pracemi,

- pracovníky pro pomocné strojírenské práce pro strojírenské firmy či firmy zabývající se kovovýrobou,
- pracovníky na třídění a likvidaci odpadu,
- pracovníky pro pomocné práce v zemědělství, lesnictví a dřevařství pro zemědělské podniky, farmy, lesnické a dřevařské firmy,
- pracovníky na pomocné práce ve výstavbě, údržbě komunikací,
- pracovníky na pomocné práce při skladování a balení zboží,
- pracovníky na pomocné práce v oblasti potravinářství,
- pracovníky na úklid veřejných prostranství, údržbu veřejné zeleně, drobnou údržbu obecního majetku pro městské a obecní úřady.

Práce pro věznicí

Jsou to pracovní povinnosti odsouzených, které může nařídít vedoucí oddělení výkonu trestu, vedoucí oddělení vězeňské stráže a jejich zástupci. Jedná se o práce při udržování a úpravě venkovních, zahradních či okrasných ploch, terénní úpravy po výkopových a zemních pracích, pomocné a úklidové práce, úklid skladů, odstraňování sněhu, listí, nakládání a vykládání materiálu nebo práce při odstraňování havárií, živelních pohrom a to vše v rámci věznice. Tento druh pracovní činnosti je bez nároku na pracovní odměnu. Odsouzený může za tento výkon práce obdržet pouze pochvalu.

Odměňování odsouzených

Dle NGŘ 38/2010, o odměňování odsouzených osob zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody existují 3 skupiny základní složky odměn. Jedná-li se o práci, pro jejíž výkon není potřebná odborná kvalifikace, jedná se o I. platový stupeň ve výši 4 500,- Kč. II. platový stupeň základní složky odměny ve výši 6 750,- Kč se odsouzenému hradí, pokud vykonává práci, pro jejíž výkon je potřebné vyučení v oboru nebo jiná odborná kvalifikace. III. platový stupeň ve výši 9 000,- Kč je vypláceno odsouzeným za výkon zvláště náročných a specializovaných prací vyžadujících zpravidla vyšší než střední a střední odborné vzdělání. Pracovní odměny odsouzených jsou vypláceny z rozpočtu příslušné věznice. Pokud jsou odsouzení zaměstnáváni prostřednictvím Střediska hospodářské činnosti, jejich odměna je hrazena ze zisku této provozovny. Délka stanovené pracovní doby je zákonná pracovní doba v týdnu a pro odsouzené činí:

- ve dvousměnném režimu práce (př.: uklízeči, pomocní pracovníci v kuchyni) 7,75 hodiny za den,
- v pětidenním pracovním cyklu 40 hodin – 8 hodin za den.

Hodinová sazba pracovní odměny odsouzených činí v průměru 36,- Kč.

3.3 Středisko hospodářské činnosti Věznice Nové Sedlo

SHČ při Věznici Nové Sedlo je podnikatelským subjektem s vlastním živnostenským oprávněním, zapsaným v obchodním rejstříku a je plátcem DPH. Mzdové náklady odsouzených a zaměstnanců této provozovny jsou hrazeny z rozpočtu Vězeňské služby ČR. Hospodářská činnost je provozována pod stejným identifikačním číslem Vězeňské služby ČR, činnost je však účtována odděleně od hlavní činnosti. Hlavním cílem hospodářské činnosti je zajištění zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, zvyšování jejich kvalifikace a získání kvalifikace nové. Finanční hospodaření je vedeno odděleně od hospodaření hlavní činnosti věznice. Finanční prostředky ze státního rozpočtu nesmí být pro činnost provozovny použity. Předmětem činnosti provozovny je zejména zhotovování výrobků za účelem jejich dalšího prodeje a poskytování služeb, dále provádění stavebních prací za účelem zajištění provozu věznice. Zisk provozovny je využíván k dalšímu rozvoji SHČ Věznice Nové Sedlo, na krytí nákladů, případné ztráty, na odměny zaměstnanců provozovny, zajištění dalších investic či obnovu a pořízení nového dlouhodobého majetku. SHČ Věznice Nové Sedlo se řídí především NGR č. 45/2013, kterým se stanoví podmínky provozování hospodářské činnosti ve Vězeňské službě České republiky.

SHČ Věznice Nové Sedlo zprostředkovává zaměstnávání odsouzených prostřednictvím 11 podnikatelských subjektů a 1 obecního úřadu. Z toho jsou 3 střežené pracoviště uvnitř věznice, 7 venkovních pracovišť s volným pohybem mimo věznici a 2 nestřežené pracoviště mimo věznici. Celkem tyto firmy zaměstnávají 73 odsouzených. Tento způsob zaměstnávání je velice náročný vzhledem ke každodennímu přesunu vězňů na externí pracoviště a k hledání podnikatelských subjektů, kteří by měli o tuto spolupráci zájem.

Tabulka 9: Cizí podnikatelské subjekty Věznice Nové Sedlo

Podnikatelský subjekt	Popis pracovní činnosti	Počet zaměstnávajících odsouzených
AQUA SERVIS	Ekologická likvidace autovraků	2
GARDETRANS, s. r. o.	Výroba postelí, oken, kuchyní a dalšího nábytku	1
Obecní subjekt Nové Sedlo	Pomocné stavební práce a údržba	3
UNIVERS – Jaroslav Kindl	Truhlářství, podlahářství, kovovýroba, zámečnictví, průmyslové obaly	7
CB Computers Rakovník	Prodej počítačů, multifunkční a kopírovací zařízení	4
Balino, a. s.	Balení výrobků, sáčkování	21
ZF J. Rathouský – Vysoké Třebušice	Zemědělská farma s rostlinnou výrobou	2
Kovošrot – Jungbauer Lubenec	Demolice technologických celků, zpracování měděných a hliníkových kabelů	8
Kovošrot – Jungbauer MOTORY	Demolice starých motorů	11
STS Pruněfov, a. s.	Výroba přepravních kontejnerů	6
PREFA Žatec	Výroba stavebních dílců pro pozemní a inženýrské stavby	2
M + A + J Sedčice, s. r. o.	Živočišná a rostlinná výroba	6
Celkem pracujících		73

Zdroj: autor práce (vlastní šetření)

Při uzavírání smluvního vztahu mezi podnikatelským subjektem a provozovnou SHČ je nutné od firmy doložit výpis z obchodního rejstříku, kategorizaci prací, číslo účtu

potřebné pro fakturaci, uzavření pojistné smlouvy týkající se pracovních úrazů a nemoci z povolání, a to ve výši dle druhu vykonávané práce a počtu zaměstnáváných odsouzených. Pracovní doba je stanovena na 40 hodin týdně + maximálně 8 hodin přesčas. Odsouzený může pracovat pouze na komisi schváleném pracovišti. Dále je podnikatelský subjekt povinen zajistit proškolení odsouzených v oblasti BOZP a požární ochrany, vybavit odsouzeného potřebnými pracovními a ochrannými prostředky a proškolit je o jejich řádném používání. Pracovní oděv a obuv zajišťuje pro odsouzené věznice. Ve smlouvě se dále uvádí zajištění teplé stravy pro odsouzené, kterou firma věznici fakturuje k úhradě. Pokud vězněná osoba pracuje nekvalitně nebo porušuje pracovní kázeň, je možné po dohodě odsouzeného vyřadit nebo přeradit na jiné pracoviště. Firma nehradí za odsouzeného nemocenskou, dovolenou, odchodné a mzdu, pokud odsouzený nepracuje (př. odstávka výroby).

Prostřednictvím provozovny SHČ bylo ve Věznici Nové Sedlo realizováno mnoho investičních akcí i plánovaných oprav například vybudování altánu pro volnočasové aktivity odsouzených, který byl postaven kvalifikovanými odsouzenými pod vedením odpovědného mistra a stavbyvedoucího věznice, nebo opravy podlah na ubytovnách odsouzených, výstavba oplocení či nové posuvné brány. Věznice má možnost dle platných právních předpisů využít část zisku provozovny SHČ k realizaci plánovaných či operativních oprav. Z tohoto zisku byly v roce 2014 provedeny opravy dodavatelsky – oprava oken, podlah, výměna vjezdové brány, oprava okapů atd. V roce 2015 se plánují ze zisku oprava vzduchotechniky, výměna garážových vrat či výměna oken.

Ve Věznici Nové Sedlo se nachází Střední odborné učiliště Vinařice – obor zahradnické práce. Do 1. ročníku dochází 32 odsouzených, 2. ročník navštěvuje 25 vězněných osob a 3. ročník pouhých 5 vězňů. Vzdělávání je také zahrnováno do pracovních povinností odsouzených (zaměstnanosti).

3.4 Průzkum odsouzených ve Věznici Nové Sedlo

K dnešnímu dni je ve věznici umístěno celkem 421 odsouzených mužů ve výkonu trestu odnětí svobody. Na základě osobního dotazníku, který je přílohou F, bylo prověřeno a porovnáno vzdělání a pracovní zkušenosti u 100 odsouzených ve výkonu trestu

ve Věznici Nové Sedlo. Dotazník obsahuje 10 otázek zaměřujících se na věk, vzdělání, praxi, pracovní zkušenosti před výkonem trestu a ve výkonu trestu odnětí svobody. Cílem tohoto dotazníku je zjistit, jaké mají odsouzení v současné době pracovní zkušenosti při svém vzdělání, zda mají zájem pracovat, doplnit své nedokončené vzdělání či navýšit své vzdělání, což jim může velmi pomoci při začleňování zpět do společnosti po výkonu trestu.

Tabulka 10: Vyhodnocení sta dotazníků odsouzených

Základní vzdělání	Středoškolské vzdělání	Vyšší odborné a vysokoškolské vzdělání	Pracovní zkušenosti před výkonem trestu	Pracovně zařazení
31	65	4	91	27

Věk odsouzených se nejčastěji pohybuje v rozmezí 31–50 let, tuto skupinu tvoří 57 odsouzených, což je více než polovina dotazovaných a celá skupina má středoškolské vzdělání. Odsouzení v kategorii vysokoškolsky vzdělaných vězňů, mají pracovní zkušenosti před výkonem trestu odnětí svobody a mají údajně také zajištěné zaměstnání po výkonu trestu. Ve výkonu trestu však zaměstnání nejsou. Ve skupině středoškolsky vzdělaných odsouzených tvořící 39 dotazovaných má 36 vězňů pracovní zkušenosti před výkonem trestu a 28 jich je ve výkonu trestu pracovně zařazeno. Ve skupině vězněných osob se základním vzděláním je 31 odsouzených, z nichž pracovní zkušenosti před výkonem trestu má 28 osob, avšak ve výkonu trestu je nyní pracovně zařazeno pouze 5 vězňů. Na základě uvedeného je zřejmé, že nejlépe si vede skupina středoškolsky vzdělaných odsouzených, kdy většina je pracovně zařazena jak ve výkonu trestu, ale má také pracovní zkušenosti před výkonem trestu.

ZÁVĚR

Období 100% zaměstnanosti ve věznicích je již dávno minulostí. V době světových válek a poté v období komunismu pracovali odsouzení v dolech, stavěli budovy či obdělávali pole. V současnosti není zájem podnikatelských subjektů a ani dostatek finančních prostředků zajistit odsouzeným ve výkonu trestu dostatek pracovních příležitostí. Práce vězňených osob je výchovnou složkou a zároveň se podílí na chodu organizačních jednotek Vězeňské služby ČR. Odsouzení jsou zařazováni na pracoviště dle jejich zdravotního stavu posouzeného lékařem, tělesných schopností, znalostí a potřebného vzdělání pokud to daná pracovní pozice vyžaduje. Výkon pracovních povinností či vzdělávací programy by měli odsouzeného připravit k návratu do společnosti, rodinného života a budoucího zaměstnání. Jde především o to, aby neměl pocit méněcennosti a že není zcela vyloučen ze společnosti. Rozvoj zaměstnanosti závisí jak na dostatku výrobních ploch, technologií, tak na odborném organizačním zajištění.

V budoucnu je zapotřebí rozvíjet spolupráci s takovými podnikatelskými subjekty, u kterých se dá předpokládat, že by zajistily trvalá nebo alespoň dlouhotrvající pracoviště, což je pravděpodobnější u větších podnikatelských subjektů. Zaměstnávání u cizích podnikatelských subjektů, zajišťují provozovny střediska hospodářské činnosti, které se nachází celkem v devatenácti věznicích. Správná organizace a vedení těchto provozoven přináší daným věznicím efektivní přínos jak v ekonomické oblasti, tak i v oblasti zaměstnávání odsouzených. Je nutné tedy dbát na vytvoření týmu kvalifikovaných zaměstnanců, na perfektní kolektivní spolupráci a na ochotu plnit cíle v oblasti zaměstnávání vězňených osob.

Praktická část je zaměřena konkrétně na zaměstnávání a pracovní povinnosti Věznice Nové Sedlo, která se nachází v Ústeckém kraji nedaleko města Žatec. Prostřednictvím dotazníku byl proveden průzkum u 100 odsouzených o jejich získaném vzdělání a pracovních zkušenostech před výkonem a ve výkonu trestu. Ve Věznici je umístěno 421 odsouzených, z toho kolem 225 vězňů vykonává jednu ze vzdělávacích či pracovních aktivit. Cílem zaměstnávání a vzdělávání ve výkonu trestu je především příznivější návrat odsouzeného do společnosti po uplynutí trestu. Za plnění pracovních povinností jim náleží odměna. Ve vzdělávacích programech získávají odsouzení

vysvědčení, výuční list, maturitní vysvědčení či diplom, ze kterých není znatelné, že tento doklad obdrželi ve výkonu trestu odnětí svobody.

Přínosem této práce pro mě byly zejména získané informace a rozhled o fungování Provozovny střediska hospodářské činnosti a referátu zaměstnávání odsouzených zprostředkovávající zaměstnávání a vzdělávání odsouzených a to jak v rámci věznice, tak i u cizích podnikatelských subjektů.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BAJCURA, L. *Práva vězně: od vazby po propuštění z trestu odnětí svobody*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, spol. s r. o., 1999. ISBN 80-716-9555-6.

ČERNÍKOVÁ, V. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-380.

České vězeňství. Praha – Pankrác: Vazební věznice Praha – Pankrác, 2013. ISSN 1213-9297.

FARRINGTON, K. *Svět za mřížemi: Šokující pohled do skrytého světa zločinu a trestu, plného korupce, sadistických trestů, obchodů s drogami a vražd vězňů*. Líbeznice: Víkend, 2009. ISBN 978-80-7433-009-4.

GRUNTORÁD, Jiří a Petr UHL. *O československém vězeňství: Sborník Charty 77*. Vyd. 1. Praha: Orbis, 1990. ISBN 80-235-0009-0.

Koncepce rozvoje českého vězeňství do roku 2015. Praha: Vězeňská služba ČR, Generální ředitelství, 2005.

MALÁ, D. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003. obr. příl. ISBN 80-732-3062-3.

NAVRÁTILOVÁ, J. *Výjimečný trest*. 1. vyd. Praha: Leges, s.r.o., 2010. ISBN 978-808-7212-417.

PLAČEK, M. *Koncepce strategického controllingu ve Vězeňské službě ČR*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2011. ISBN 978-808-7255-490.

UHLÍK, J. *Výjimečný trest*. 1. vyd. Stráž pod Ralskem: Institut Vězeňské služby ČR, 2006.

VACEK, E. *Historická penologie: Nástin vývoje československého vězeňství v letech 1948 - 1989*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2004, č. 5. ICQ 330482601.

VACEK, E. *Historická penologie: Věznění a vězeňství*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2006, č. 3.

VACEK, E. *Historická penologie: Vývoj situace ve vězeňství po 17. listopadu 1989*. Stráž pod Ralskem: Institut vzdělávání – Kabinet dokumentace a historie VS ČR, 2005, č. 3.

Seznam použitých internetových zdrojů

Vyhláška 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:

<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s - RA644>

Metodický list č. 20/2009, kterým se stanoví postup vedení přehledu o pracovním zařazení obviněných, odsouzených a chovanců ústavů zabezpečovací detence, překážkách v práci a tvorbě pracovních odměn a statistických údajů o zaměstnanosti v programové aplikaci Vězeňského informačního systému, modul zaměstnávání, webportal eLegislativa, [online]. [cit. 2014-12-05]. Dostupné z: <http://webportal/vs/spravni/leg/ML/Forms/AllItems.aspx?RootFolder=%2Fvs%2Fspravni%2Fleg%2FML%2F2009&FolderCTID=0x0120007D51F792C604F1478C87092F9CA0E255&View={BA14BF8E-9160-46B7-AE86-407E953A3F9E}>

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s-RA644

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb. m. s-RA 644

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z:<ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30. 11. 2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb. m. s-RA 644

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, systém ASPI VS ČR, [online]. [cit. 2014-11-30]. Dostupné z: <ASPI-Server nosedfs01:6665 - stav k 30.11.2014 do částky 113/2014 Sb. a 33/2014 Sb.m.s. - RA644>

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Cíle a poslání VS ČR* [online]. Praha, 2012, 1.5.2013 [cit. 2014-10-28]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/cile-a-poslani-vs-cr-6124>

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Zabezpečovací detence* [online]. Praha, 2013 [cit. 2013-10-06].

Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/PDF/prezentace%20VS%20%C4%8CR/2013_09%20VSCR%20FOR%20WEB.pdf

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Akademie VS ČR: Základní informace* [online]. Praha, 2012 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/ivvs-straz-pod-ralskem-99/o-nas-1640/zakladni-informace-148/>

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Základní informace: Poskytované vzdělání v oboru* [online]. Praha, 2012 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/stredni-odborne-uciliste/o-nas-1656/zakladni-informace-1659/>

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Rekreační středisko - zotavovna Pracov* [online]. Pracov, 2013 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.zotavovna-pracov.cz/node/1>.

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČR. *Zotavovna Květnice Praha* [online]. Praha, 2010 [cit. 2014-11-02]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/rekreace-110/zotavovna-kvetnice-praha-6224>

<http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/informacni-servis/amnestie-1681/> ze dne 29.11.2014

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY. *Statistická ročenka Vězeňské služby České republiky za rok 2013* [online]. Praha: Generální ředitelství VS ČR, 2013 [cit. 2014-11-29]. Dostupné z: http://www.vscr.cz/client_data/1/user_files/19/file/spr%C3%A1vn%C3%AD/statistiky/Statistick%C3%A9%20ro%C4%8Denky/Rocenka_2013.pdf

SEZNAM ZKRATEK

ČR	– Česká republika
GŘ VS ČR	– Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky
MS ČR	– Ministerstvo spravedlnosti České republiky
SHČ	– Středisko hospodářské činnosti
OSN	– Organizace spojených národů
NGŘ	– Nařízení generálního ředitele
NŘV	– Nařízení ředitele věznice
BOZP	– Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PSVD	– prostupná skupina vnitřní diferenciac

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Věznice, vazební věznice a detenční ústavy ČR	20
Obrázek 2: Organizační schéma VS ČR	22
Obrázek 3: Rozúčtování pracovní odměny odsouzeného	43
Obrázek 4: Rozúčtování pracovní odměny odsouzeného	44

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj rozpočtu v miliardách v letech 2000-2013	31
Graf 2: Vývoj zaměstnanosti odsouzených v % v letech 2000-2013	38

Seznam tabulek

Tabulka 1: Časový rozvrh dne ve věznici v období pondělí až pátek	26
Tabulka 2: Stav propuštěných odsouzených z důvodu amnestie k datu 04.03.2013	28
Tabulka 3: Zacházení s vězni z hlediska SWOT analýzy	36
Tabulka 4: Členění odsouzených dle dosaženého vzdělání k 31.12.2013	37
Tabulka 5: Přehled provozoven SHČ organizačních jednotek VS ČR	40
Tabulka 6: Skupiny základní složky odměny	41
Tabulka 7: Směnové režimy	41
Tabulka 8: Zaměstnávání odsouzených z hlediska SWOT analýzy	42
Tabulka 9: Cizí podnikatelské subjekty Věznice Nové Sedlo	53
Tabulka 10: Vyhodnocení sta dotazníků odsouzených	55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Čerpání rozpočtu VS ČR v letech 2008 – 2013 v tisících Kč	I
Příloha B – Porovnání celkového stavu vězňů s vybranými státy k 21.11.2013	II
Příloha C – Protokol o schválení pracoviště	IV
Příloha D – Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci	VI
Příloha E – Popis pracovní činnosti odsouzeného	VIII
Příloha F – Osobní dotazník	IX

Příloha A – Čerpání rozpočtu VS ČR v letech 2008 – 2013 v tisících Kč

Č. položky	Rozpočtová položka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
513	Potraviny	402 571	430 977	431 070	448 334	454 335	332 232
	Prádlo, oděv, obuv	48 410	69 735	41 292	39 279	30 540	31 384
	Léky	18 428	20 305	16 111	17 305	16 827	17 711
514	Úroky a ostatní fin. Výdaje	30	50	10	5	21	5
515	Nákup vody, paliv a energií	522 771	556 361	540 562	541 486	576 835	629 540
516	Nákup služeb	189 133	212 168	168 605	174 840	151 556	151 671
517	Ostatní nákupy	157 578	298 932	170 431	188 816	217 181	232 779
518	Poskytování zálohy a jistiny	2	62	3	1	2	0
519	Výdaje související s NEI náklady	4 396	5 428	6 032	3 923	4 334	5 160
533	Príspevky příp. organizacím	25 600	25 050	21 932	18 200	18 130	20 000
534	Převody vlastního fondu bez FKSP	457	455	236	280	100	135
5342	Převody FKSP	68 745	71 444	71 540	33 147	33 817	34 007
536	Ostatní transfery	1 388	1 464	1 881	1 472	1 500	1 450
542	Náhrady placené obyv.	621	3 597	5 131	7 943	7 900	8 052
549	Ostatní transfery obyv.	11 113	13 724	13 353	13 558	14 250	9 307
590	Ostatní NEI výdaje	2 015	2 509	2 718	423	353	1 497

Příloha B – Porovnání celkového stavu vězňů s vybranými státy k 21.11.2013

Stát	Počet obyvatel v mil.	Počet vězňů
Austrálie	22,68	29 383
Belgie	11,19	12 126
Bělorusko	9,45	31 700
Bulharsko	7,30	10 996
Česká republika	10,54	16 257
Čína	1 354,10	1 640 000
Dánsko	5,61	4 091
Estonsko	1,34	3 186
Finsko	5,43	3 134
Francie	63,94	62 443
Indie	1 266,80	385 135
Irsko	4,60	4 068
Island	0,32	152
Itálie	61,14	64 835
Izrael	7,75	17 279
Japonsko	127,26	64 932
Jihoafrická republika	53,20	156 370
Kanada	34,45	40 544
Kuba	11,25	57 337
Lichtenštejnsko	0,04	9
Litva	2,96	9 729
Lotyšsko	2,01	6 117
Lucembursko	0,54	656

Maďarsko	9,90	18 388
Malta	0,42	610
Moldávie	3,56	6710
Monako	0,04	27
Německo	81,96	64 379
Nizozemí	16,79	13 749
Norsko	5,10	3 649
Nový Zéland	4,47	8 597
Polsko	38,55	83 610
Portugalsko	10,49	14 264
Rakousko	8,48	8 273
Rumunsko	21,25	33 015
Rusko	143,40	681 600
Řecko	11,29	12 479
Slovensko	5,42	10 152
Spojené arabské emiráty	4,70	11 193
Severní Irsko	1,84	1 851
Skotsko	5,33	7 855
Wales a Anglie	57,06	84 430
Španělsko	46,27	68 220
Švédsko	9,53	6 364
Švýcarsko	8,01	6 599
Turecko	76,43	137 133
Ukrajina	45,21	137 965
USA	312,72	2 239 751

PROTOKOL O SCHVÁLENÍ PRACOVIŠTĚ

1. Subjekt, pro který je pracoviště zřízeno, adresa, tel. spojení, odpovědný pracovník
2. Popis místa pracovního zařazení odsouzených
3. Popis pracovní činnosti
4. Doba, na kterou je pracoviště zřízeno
5. Doprava, zajištění stravy atd.
6. Posouzení pracoviště:
  - a) Zajištění bezpečnosti z hlediska systému střežení – záznam VOVS
  - b) Vhodnost pracovní činnosti odsouzených zejména s ohledem na účel VTOS – záznam VOVT
  - c) Bezpečnost a ochrana zdraví při práci – záznam TBP
  - d) Zajištění požadavků na pracoviště a pracovní prostředí pro odsouzené a zaměstnance pověřené dohledem dle předpisů upravujících BOZP (dle zákoníku práce a zákona o ochraně veřejného zdraví atd.) – záznam TBP

7. Vyjádření členů komise:

1. ZŘV	doporučuji - nedoporučuji	
VOVT	doporučuji - nedoporučuji	
VOVS	doporučuji - nedoporučuji	
VOPaS	doporučuji - nedoporučuji	
VOZVO	doporučuji - nedoporučuji	
TBP, TPO	doporučuji - nedoporučuji	
Lékař	doporučuji - nedoporučuji	

8. Závěr komise:

9. Náležitosti propustky pro schválené pracoviště:

Příjmení Jméno Datum narození	Obvyklé časové určení:
Vymezený prostor volného pohybu mimo věznici:	Návrat:
Podpis ředitele věznice	Místo výkonu práce: Trasa:

10. Rozsah pohybu odsouzeného na pracovišti - pro poučení:

Pracoviště dne:

schvaluji - neschvaluji

Vrchní rada
plk. Mgr. Miroslav ŠPALEK
ředitel věznice

POZNÁMKA: Schválení pracoviště bylo zveřejněno v NŘV č. 36/2014

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci

Na základě žádosti zaměstnavatele ze dne:

Zastoupeného:

Podpis

Vězeňská služba České republiky prostřednictvím zdravotnického střediska:

Se sídlem V Novém Sedle

1. Provedla lékařskou preventivní prohlídku

Vstupní - periodická (pravidelná) mimořádná - řadová¹⁾

Pan:

nar.:

Bytem:

(dále jen „posuzovaná osoba“) za účelem posouzení zdravotní způsobilosti k pracovnímu zařazení posuzované osoby vykonávající práce za těchto pracovních podmínek:²⁾

U zaměstnavatele (adresa sídla zaměstnavatele):

S místem výkonu (adresa místa výkonu práce posuzované osoby): Věznice Nové Sedlo

2. Posoudila zdravotní způsobilost posuzované osoby k jejímu pracovní zařazení uvedenému v bodě 1 takto:

Posuzovaná osoba

- je zdravotně způsobilá¹⁾
- není zdravotně způsobilá¹⁾
- není dlouhodobě zdravotně způsobilá¹⁾
- je zdravotně způsobilá s podmínkou¹⁾

Platnost tohoto lékařského posudku končí dne ³⁾

Poučení: Podle § 46 odst. 1 zákona č.373/2012 Sb., o specifických zdravotních službách, lze proti tomuto lékařskému posudku podat písemný návrh na jeho přezkoumání do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného převzetí. Návrh se podává řediteli věznice, jehož součástí je zdravotnické zařízení, které lékařský posudek vydalo, a to prostřednictvím lékaře, který lékařský posudek vypracoval). Návrh má – nemá odkladný účinek

Datum vydání lékařského posudku Jméno, popř. jména, příjmení a podpis lékaře

Otisk razítka zdravotnického zařízení

- 1) Nehodící se škrtněte.
- 2) Uvede se charakter pracovních podmínek obsahující výčet jednotlivých faktorů pracovních podmínek s uvedením jejich míry, stanovený režim práce s důrazem na práci v noci a výčet dalších rizik včetně rizik bezpečnostních.
- 3) Vyplní se v případech, kdy zdravotní důvody vyžadují stanovit termín další prohlídky kratší než stanoví předpis.

Převzal dne:

Podpis posuzované osoby:

Příloha E – Popis pracovní činnosti odsouzeného

POPIS PRACOVNÍ ČINNOSTI	
(činnost vykonávaná podle § 2 odst. 1 písm. a) NV 365/1999 Sb. ve znění pozdějších předpisů	
Jméno a příjmení odsouzeného:	Datum narození:
Pracoviště:	Zařazen od:
Odpovědný pracovník:	Kategorizace:
Název pracovní činnosti:	Číslo pracovní činnosti:
Charakteristika pracovní činnosti: Práce, pro jejíž výkon není potřebná odborná kvalifikace.	
Popis pracovní činnosti:	
Pracovní úvazek je stanoven na dobu 6 měsíců, pokud Bezpečnostní komise Věznice Nové Sedlo nerozhodne jinak.	
Základní rozvržení pracovní doby: Po - Pá: 7.15 - 14.45	
Vyhodnocení zkušební doby:	
Odsouzený prokázal – neprokázal*) praktické dovednosti nutné pro uvedené pracovní zařazení *) nehodící se škrtněte	
Dne:	
Podpis odp. pracovníka	
Dne:	
Podpis odsouzeného	
Při práci je odsouzený povinen dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany.	
Poznámky: Doporučené číslování pracovních činností – kód pracoviště/pořadové číslo činnosti např.: 105/1 – Pomocná síla v kuchyni, 105/2 - Pomocný kuchař, 105/3 – Samostatný kuchař atd.	
Rozdělovník: výtisk č. 1 odsouzený, výtisk č. 2 OZVO, RZVO.	

OSOBNÍ DOTAZNÍK

Zaškrtněte správnou odpověď.

1) Jaký je Váš věk?

18 – 30 let

31 – 50 let

51 let a více

2) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Základní

Střední odborné (zakončené výučním listem)

Středoškolské (zakončené maturitní zkouškou)

Vyšší odborné nebo vysokoškolské

3) Měl jste pracovní zkušenosti před výkonem trestu odnětí svobody?

ANO

NE

4) Máte nějaké pracovní zkušenosti z výkonu trestu odnětí svobody?

ANO

NE

- 5) Máte zajištěné zaměstnání po výkonu trestu odnětí svobody?
- ANO
- NE
- 6) Jste nyní pracovně zařazen ve výkonu trestu?
- ANO
- NE
- 7) Je pracovní zařazení ve výkonu trestu pro Vás přínosem?
- ANO
- NE
- 8) Ovlivní Vaše pracovní zařazení ve výkonu trestu ochotu pracovat po výkonu trestu?
- ANO
- NE
- 9) Je pro Vás zaměstnání vhodným zdrojem příjmu?
- ANO
- NE
- 10) Je podle Vás nezaměstnanost důvodem páčání trestné činnosti?
- ANO
- NE

Velice Vám děkuji za Váš čas, který jste strávili vyplněním tohoto dotazníku.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petra Gižynski

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Vězeňská služba České republiky a pracovní aktivity ve výkonu trestu

Rok: 2015

Počet stran textu: 62

Celkový počet stran příloh: 10

Počet titulů českých použitých zdrojů: 13

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 16

Vedoucí práce: JUDr. Aleš Zpěvák, Ph.D.